

Broj: 01-510-5/23
Sarajevo, 23.05.2023. godine

Na osnovu člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, br. 6/92, 8/93 i 13/94), člana 9. Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17) i člana 26. Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj: 01-144-I U.O./17 od 27.06.20218. godine Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na šestoj redovnoj sjednici u 2023. godini koja je održana 23.05.2023. godine, d o n i o j e:

ODLUKU

I

Usvaja se Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu, sa Izvještajem o radu Upravnog odbora, Izvještajem o radu Nadzornog odbora, Izvještajem o radu direktora, Izvještajem o javnim nabavkama sa podacima o planu javnih nabavki i toku postupka javnih nabavki i ugovaranju i realizaciji javnih nabavki.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja od strane Upravnog odbora.

Predsjednik
Upravnog odbora

Dostaviti:

- Vladi Kantona Sarajevo putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo
- Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo
- Arhivi Javne ustanove

**IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU
KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA
2022. GODINU**

MAJ 2023. GODINE

Pripremili:	Kontrolisao:
Elma Karović, rukovodilac Sektora nadzora, zaštite, očuvanja, održavanja i promocije zaštićenih prirodnih područja	DIREKTOR
Elma Reiz- Bešić, šef Službe za pravne i opće poslove	
Azra Pindžo, šef Službe za ekonomske poslove	
Upravni odbor KJU za zaštićena prirodna područja	
Mario Vukasović, predsjednik Upravnog odbora	

Sadržaj:

I UVODNI DIO	4
II NORMATIVNI DIO	5
II 1. NEPROGRAMSKE AKTIVNOSTI	5
<i>II 1.1. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu</i>	<i>5</i>
<i>II 1.2. Pravilnik o dopunama Pravilnika o radu</i>	<i>5</i>
<i>II 1.3. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti od požara</i>	<i>5</i>
III TEMATSKI DIO	6
III 1. NEPROGRAMSKE TEMATSKJE AKTIVNOSTI	6
<i>III 1.1. Uputstvo za dojavu, prikupljanje, rješavanje i arhiviranje ilegalnih i nedozvoljenih aktivnosti u zaštićenim prirodnim područjima</i>	<i>6</i>
<i>III 1.2. Plan nabavke robe, usluga i radova za 2022. godinu po projektu "Nature for Recovery"- EU4Business Recovery (GIZ)</i>	<i>6</i>
<i>III 1.3. Plan zaštite od požara na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo</i>	<i>7</i>
III 2 PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	7
<i>III 2.1. Privremene upravljačke smjernice za Spomenik prirode "Skakavac"</i>	<i>7</i>
<i>III 2.2. Plan nabavke robe, usluga i radova za 2022. godinu sa pripadajućim izmjenama i dopunama</i>	<i>7</i>
<i>III 2.3. Operativno-tehnički plan gašenja požara za 2022. godinu</i>	<i>8</i>
<i>III 2.4. Program rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2022. godinu</i>	<i>8</i>
<i>III 2.5. Plan zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2022/2023. godina</i>	<i>8</i>
<i>III 2.6. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove za 2021. godinu</i>	<i>9</i>
<i>III 2.7. Program zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu</i>	<i>9</i>
IV KAPITALNI PROJEKTI	10
V OCJENA STANJA I POSTIGNUTI REZULTATI	11
V 1. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA TOKOM IZVJEŠTAJNOG PERIODA	12
<i>V 1.1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti</i>	<i>13</i>
<i>V 1.1.1. Monitorinzi prirodnih vrijednosti na zaštićenim prirodnim područjima i elaborati</i>	<i>13</i>
<i>V 1.2. Realizacija projekata, održavanje i razvoj infrastrukture u zaštićenim područjima</i>	<i>16</i>
<i>V 1.2.1. Projekti kandidovani kroz programe međunarodne saradnje</i>	<i>16</i>
<i>V 1.2.2. Projekti kandidovani kroz programe prema drugim institucijama</i>	<i>17</i>
<i>V 1.2.3. Projekti drugih institucija i nevladinih organizacija koji se implementiraju na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo</i>	<i>23</i>
<i>V 1.3. Provedene aktivnosti u obuhvatu zaštićenih prirodnih područja</i>	<i>23</i>
<i>V 1.4. Promocija zaštićenih područja</i>	<i>26</i>
V 2. APLICIRANJE I REALIZACIJA PROJEKATA U JAVNOJ USTANOVI	28
<i>V 2.1. Odobrena finansijska sredstva za programe/projekte iz 2021. godine koji su se realizovali tokom 2022. godine</i>	<i>28</i>
<i>V 2.2. Odobrena finansijska sredstva za programe/projekte iz 2022. godine koji su se realizovali tokom 2022. godine</i>	<i>29</i>
<i>V 2.3. Odobrena finansijska sredstva za programe /projekte koji su odobreni i čija realizacija je započeta u 2022. godini</i>	<i>29</i>
VI PROGRAMSKA ORIJENTACIJA	29
VII IZVRŠAVANJE PLANIRANIH KONTINUIRANIH POSLOVA	30
VIII PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI	32
IX NAČIN OSTVARIVANJA SARADNJE S FEDERALNIM ORGANIMA, DRUGIM KANTONIMA, OPĆINAMA, GRADOM SARAJEVOM, OMBUDSMENIMA, NEVLADINIM SEKTOROM I DR.	33
IZVJEŠTAJ O RADU	34

I UVODNI DIO

U skladu sa članom 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH”, br. 6/92, 8/93 i 13/94) i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 23/21 i 32/22), Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja je pripremila Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2022. godinu.

Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2022. godinu se odnosi na obavljanje poslova iz djelokruga rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova), a odnose se na zaštitu, održavanje i promociju zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja nesmetanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzora nad provođenjem uslova i mjera zaštite na području na kojem upravlja shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH”, broj 66/13).

Zaštita prirode provodi se očuvanjem sveukupne biološke i pejzažne raznolikosti na način propisan odredbama Zakona o zaštiti prirode, posebnim propisima, direktivama i međunarodnim ugovorima kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.

Javna ustanova upravlja sa 5 (pet) zaštićenih prirodnih područja i to:

- Spomenikom prirode „Skakavac”,
- Spomenikom prirode „Vrelo Bosne”,
- Zaštićenim pejzažem „Bijambare”,
- Zaštićenim pejzažem “Trebević” i
- Zaštićenim pejzažem „Bentbaša”.

Površina zaštićenih prirodnih područja u Kantonu Sarajevo je 3.091,80 ha.

Poslovi i zadaci iz nadležnosti Javne ustanove obavljaju se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH”, broj 66/13), Uredbe o načinu rada i ovlastima nadzorničke službe zaštite prirode („Službene novine Federacije BiH”, broj 14/16), Zakona o proglašenju Spomenika prirode “Vrelo Bosne” (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 6/10-Prečišćeni tekst), Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža “Bijambare” (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj 6/10 - Prečišćeni tekst), Zakona o proglašenju šireg područja vodopada “Skakavac” spomenikom prirode (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 11/10), Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža “Trebević” (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 15/14), Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža “Bentbaša” (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 31/17), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 31/17), prostornih planova područja posebnih obilježja, planova upravljanja, te ostalih zakonskih i podzakonskih propisa kojima se reguliše oblast šume, vode, javnih nabavki, budžeta, izvršenje budžeta i dr.

II NORMATIVNI DIO

Javna ustanova je pripremila, a Upravni odbor razmatrao i usvojio sljedeće:

II 1. Neprogramske aktivnosti

II 1.1.

Naziv propisa koji je donesen: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo je dala saglasnost

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u aprilu 2022. godine, a Vlada Kantona Sarajevo je dala saglasnost

Kratak sadržaj:

U Javnoj ustanovi se ukazala potreba za izradom i donošenjem Pravilnika o izmjenama i dopuni važećeg Pravilnika o radu prevashodno radi zapošljavanja određenog stručnog kadra putem programa JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ stručnih saradnika za oblast šumarstva, zatim ruralnog razvoja zaštićenih prirodnih područja, kao i sistematizacije radnog mjesta stručnog saradnika za javne nabavke. Upravni odbor je pomenute izmjene i dopunu Pravilnika o radu usvojio na jednoj od svojih sjednica po prethodno pribavljenoj saglasnosti sindikalne organizacije radnika, te naknadno pribavljene saglasnosti od strane Vlade Kantona Sarajevo.

II 1.2.

Naziv propisa koji je donesen: Pravilnik o dopunama Pravilnika o radu

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor /Vlada Kantona Sarajevo je dala saglasnost

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u oktobru 2022. godine, a Vlada Kantona Sarajevo je dala saglasnost

Kratak sadržaj:

U Javnoj ustanovi se ukazala potreba za izradom i donošenjem Pravilnika o dopunama važećeg Pravilnika o radu radi povećanja plaća zaposlenim za 5% zbog općeg povećanja cijena dobara i usluga, a po uzoru na povećanje plaća ostalim budžetskim korisnicima. Upravni odbor je pomenute dopune Pravilnika o radu usvojio na jednoj od svojih sjednica po prethodno pribavljenoj saglasnosti sindikalne organizacije radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi, te naknadno pribavljene saglasnosti od strane Vlade Kantona Sarajevo.

II 1.3.

Naziv propisa koji je donesen: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti od požara

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u decembru 2022. godine

Kratak sadržaj:

U Javnoj ustanovi se ukazala potreba za izradom i donošenjem Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti od požara kojeg je usvojio Upravni odbor na jednoj od svojih sjednica.

III TEMATSKI DIO

Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa predviđeno je da tematski dio sadrži poslove i zadatke na provođenju programa rada i utvrđene politike sistematizovane po djelatnostima, a koje se izrađuju u obliku projekata, programa, planova i slično.

III 1. Neprogramske tematske aktivnosti

III 1.1.

Naziv materijala: Uputstvo za dojavu, prikupljanje, rješavanje i arhiviranje ilegalnih i nedozvoljenih aktivnosti u zaštićenim prirodnim područjima

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: Razmatran i utvrđen u martu 2022. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Po projektu koji je realizirao Centar za okolišno održivi razvoj (COOR) Sarajevo izvršene su aktivnosti koje se odnose na uspostavljanje i kreiranje online sistema dojave ilegalnih i neodrživih aktivnosti na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, s ciljem uključivanja javnosti, te efikasnijeg i transparentnijeg rada Nadzorničke službe što će u konačnici voditi i većoj zaštiti zaštićenih prirodnih područja kao i promociji i podizanju svijesti o značaju prirodnih vrijednosti koje se štite. Javna ustanova kao upravitelj zaštićenih prirodnih područja i partner projekta pripremila je materijal, a Upravni odbor razmatrao i utvrdio u formi uputstva.

III 1.2.

Naziv materijala: Plan nabavke robe, usluga i radova za 2022. godinu po projektu "Nature for Recovery" - EU4Business Recovery (GIZ)

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: Razmatran i utvrđen u mjesecu martu 2022. godine

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/ Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Plan nabavke robe, usluga i radova za 2022. godinu po projektu "Nature for Recovery" - EU4Business Recovery (GIZ) je pripremljen u skladu članom 10. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14) koji definiše slučajeve izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama iz razloga što se navedene aktivnosti finansiraju od strane Republike Njemačke, a partneri na projektu su Općina Centar Sarajevo i Sarajevska razvojna agencija SERDA. Zajednički stav i

opredjeljenje partnera projekta je da se aktivnosti provode primjenom izuzeća iz oblasti javnih nabavki. Dokument je objavljen i na web stranici Javne ustanove.

III 1.3.

Naziv materijala: Plan zaštite od požara na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: Razmatran i utvrđen u junu 2022. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

U Javnoj ustanovi se ukazala potreba za ažuriranjem i preradom važećeg Plana zaštite od požara po nalogu Kantonalnog inspektorata zaštite od požara. Dokument je utvrđen od strane Upravnog odbora te dostavljen inspektoratu kao izvršenje naložene upravne mjere.

III 2 Programske aktivnosti

III 2.1.

Naziv materijala: Privremene upravljačke smjernica za Spomenik prirode "Skakavac"

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji razmatra/ donosi: Upravni odbor/ Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo je dalo saglasnost/

Rok: u mjesecu maju 2022. godine

Kratak sadržaj:

Ukazala se potreba za izradom Privremenih upravljačkih smjernica za Spomenik prirode „Skakavac“ iz razloga što važeći Plan upravljanja Spomenikom prirode „Skakavac“ za period 2011.-2021. godine istekao 31.12.2021. godine. Nakon što je Upravni odbor razmotrio i donio Privremene upravljačke smjernice za Spomenik prirode „Skakavac“, dostavljene su Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo radi davanja saglasnosti u skladu s članom 241. Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13).

III 2.2.

Naziv materijala: Plan nabavke robe, usluga i radova za 2022. godinu sa pripadajućim izmjenama i dopunama

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: u mjesecu martu 2022. godine/odnosno izmjene i dopune su razmatrane nakon što se ukazala potreba za izmjenama i dopunama

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/ Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Plan nabavke je pripremljen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14) i podzakonskim aktima iz date oblasti a nabazi raspoloživih novčanih sredstava osiguranih Budžetom Kantona Sarajevo za izvještajni period, te je dostavljen Nadzornom odboru na razmatranje

i Upravnom odboru na razmatranje i utvrđivanje. Dokument je objavljen i na web stranici Javne ustanove. Takođe tokom izvještajnog perioda se ukazala potreba za izmjenama i dopunama važećeg plana nabavke te su se i vršile izmjene i dopune.

III 2.3.

Naziv materijala: Operativno-tehnički plan gašenja požara za 2022. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: u martu 2022. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor/Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo-Upravi za šumarstvo je dostavljen na znanje

Kratak sadržaj:

Pravni osnov za izradu godišnjeg Operativnog plana gašenja požara je sadržan u odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 49/13).

III 2.4.

Naziv materijala: Program rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2022. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: u martu 2022. godine

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo/Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj:

Pravni osnov za izradu Programa rada s finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja sadržan je u odredbama Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“ br. 6/92, 8/93 i 13/94), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17) i Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.

III 2.5.

Naziv materijala: Plan zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2022/2023. godina

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: u maju 2022. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Pravni osnov za izradu navedenog dokumenta je sadržan u odredbama Zakona o lovstvu FBiH (“Sl. novine Federacije BiH”, br. 4/06,8/10 i 81/14), te odgovarajućim podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona, a koji tretiraju gospodarenje s divljači u zaštićenim prirodnim područjima.

III 2.6.

Naziv programa: Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove za 2021. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: april 2022. godine

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo/Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj:

Pravni osnov je sadržan u odredbama Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, br. 6/92, 8/93, 13/94), Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16), Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 69/14,15/15 i 4/16), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 31/17) i Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.

III 2.7.

Naziv materijala: Program zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: august 2022. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor/Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove je dostavljen na znanje

Kratak sadržaj:

Javna ustanova je shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“ broj 66/13) izvršila izradu Programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja na godišnjem nivou radi efikasnijeg provođenja planova upravljanja zaštićenih prirodnih vrijednosti. Na osnovu Zakona o zaštiti prirode, Javna ustanova planira kontinuiranu realizaciju planova upravljanja s ciljem stvaranja pretpostavki za održivo upravljanje i bogatiju turističku ponudu zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo.

Javna ustanova u izvještajnom periodu nije uspjela realizovati određene aktivnosti koje su planirane kroz godišnji program rada, a to su izrada i donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz razloga što se s Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša usaglašavalo s funkcionalnom, svrsishodnom i operativnom unutrašnjom organizacijom i ustrojstvom rada Javne ustanove koja bi uključivala sve one aktivnosti koje Javna ustanova obavlja iz svoje nadležnosti, a koje uključuju oblasti iz zaštite prirode, zaštite šuma, voda, poljoprivrednog zemljišta, kao i oblasti iz ekonomskog i pravnog segmenta. Isto tako nije se realizovala ni programska aktivnost na izradi Pravilnika o radu koji bi se usaglasio sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Kada je riječ o pripremi novih cjenovnika, naplate ulaza i drugih usluga u zaštićenim prirodnim područjima, Javna ustanova nije pristupila pripremi istog iz razloga što su se u prethodnom periodu nastojale prethodno okončati aktivnosti na unapređenju turističke ponude zaštićenih prirodnih područja koji bi bili i izvor finansiranja u cilju samoodrživosti upravljanja zaštićenim prirodnim područjima (izgradnja javnog toaleta na Vrelu Bosne, pustanje električnog vozila u turističke svrhe, zamjena mostova na Vrelu Bosne, uspostava naplatnog portala na Bijambarama i sl.).

IV KAPITALNI PROJEKTI

Kapitalni projekat Javne ustanove je:

- Projekat „Osnivanje Planinske botaničke bašte na području Zaštićenog pejzaža Trebević” za koji je potpisan ugovor s Federalnim ministarstvom okoliša i turizma.

Od strane Vlade Kantona Sarajevo 2020. godine usvojena je Prostorna osnova sa osnovnom koncepcijom prostornog razvoja Prostornog plana područja posebnog obilježja Zaštićeni pejzaž „Trebević”, te se pristupilo izradi II faze plana – Prednacrtu plana koji je još uvijek u izradi. Pomenutim planom utvrđena je namjena, te gabariti pratećih objekata Botaničke bašte sa urbanističko – tehničkim pokazateljima, kao i prostorne mogućnosti za ovaj objekat, te je istim predviđena obaveza izrade Urbanističkog projekta Botaničke bašte.

Da bi se ubrzala priprema dokumentacije koja se odnosi za planiranje prostora u okviru budućeg planiranog objekta Planinske botaničke bašte Trebević, završene su aktivnosti na izradi projektne dokumentacije na nivou urbanističkog projekta kako bi, nakon usvajanja Prostornog plana područja posebnog obilježja Zaštićeni pejzaž „Trebević”, Javna ustanova imala pripremljene dokumente i pojedinačne projekte za realizaciju predviđenih aktivnosti.

Usvajanjem Prednacrtu prostornog plana posebnog obilježja pokrenule bi se dalje aktivnosti koje se odnose na pripremu i izradu elaborata kojim bi se za definisane biljne kolekcije koje imaju različite zahtjeve prema mikroekološkim uvjetima staništa dale precizne smjernice za raspored, sastav kolekcije, sadnju, manipulaciju, dalje korištenje i arhiviranje. Nakon urađenog elaborata koji bi dao precizne podatke za osnivanje četiri predložene kolekcije, a uz uvažavanje BGCI preporuka za ex situ konzervaciju (Botanic Gardens Conservation International), moguće je pristupiti izradi glavnog pejzažnog projekta i glavnog arhitektonskog projekta koji bi bili osnov za dalju realizaciju na uspostavljanju ovog objekta.

Po navedenom projektu još uvijek su neutrošena sredstva radi rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i pribavljanja propisanih dozvola.

Pored gore navedenog kapitalnog projekta, Javna ustanova je u realizaciji sljedećih bitnih projekata, te se transferi prema drugim nivoima vlasti odnose na:

- doznaku novčanih sredstava za provođenje postupka eksproprijacije zemljišta na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ u svrhu uspostave parking-prostora i sanacije putne komunikacije te EKO-KAMPA na Bijambarama (Sporazum zaključen s Općinom Ilijaš) - iznos 95.000,00 KM.

Općina Ilijaš je donijela urbanističku saglasnost za izgradnju parking-prostora na Bijambarama, a Općinsko vijeće Općine Ilijaš je utvrdilo javni interes za izgradnju parking-prostora. U toku je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa putem provođenja postupka eksproprijacije. Pomenute aktivnosti realizuju Općina Ilijaš i resorno ministarstvo.

- doznaku novčanih sredstava radi realizacije projekta elektrifikacije područja Spomenika prirode “Skakavac”, tačnije izgradnje trafostanice u svrhu pripreme infrastrukture za izgradnju objekta upravitelja, odnosno “rendžerske kuće na Skakavcu” u iznosu od 50.000,00 KM.

U svrhu elektrifikacije područja Spomenika prirode “Skakavac” na Ravnama, Javna ustanova u saradnji sa resornim ministarstvom je aktualizirala pitanje uspostave rendžerske kuće čija izgradnja je predviđena i Prostornim planom posebnog područja prirodnog nasljeđa “Vodopad Skakavac” i koja će biti u funkciji nadzora upravitelja. U toku je procedura uključivanja Kantona Sarajevo kao zainteresirane strane u postupku harmonizacije koje provodi Općina Centar Sarajevo s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih pitanja na zemljišnoj parceli. Podnosilac zahtjeva za uključivanje u postupak harmonizacije je resorno ministarstvo.

- II faza realizacije projekta na ambijentalnom uređenju lokaliteta Stoječevac koji se nalazi u obuhvatu Spomenika prirode “Vrelo Bosne”. U sklopu pomenute faze su se obavljale različite aktivnosti koje su uključivale uređenje šetnica i trim-staza, zatim nabavku i ugradnju urbanog mobilijara, klupa, korpi za odlaganje otpada, putokaza, pergola, nadstrešnica za info-table. Sufinansijeri projekta su pored Javne ustanove Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenje, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo i Općina Ilidža.

- Projekat adaptacije javnog toaleta na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”.

Javna ustanova i Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša su obezbijedili novčana sredstva, a Javna ustanova projektnu dokumentaciju, dozvole, a tokom 2023. godine će se izvršiti konačna realizacija projekta.

- Sufinansiranje realizacije projekta/elaborata/tehničkog rješenja/ zamjene postojeće rasvjete s novim efikasnijim sistemom rasvjete na lokalitetu Vrelo Bosne u obuhvatu Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ tačnije u prvoj zaštićenoj zoni.

Sporazum je potpisan između Općine Ilidža i Javne ustanove, a sporazumom je ugovorena realizacija aktivnosti na zamjeni postojeće rasvjete s novim energentski efikasnijim sistemom rasvjete na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“.

V OCJENA STANJA I POSTIGNUTI REZULTATI

Evaluacija provedenih aktivnosti u izvještajnom periodu se temelji na različitim osnovama od zakonskih obaveza, preko realizacije akcionih planova koji su sadržani u važećim planovima upravljanja i koji su inkorporirani u godišnje dokumente Javne ustanove (Program rada sa finansijskim planom, Program zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja, Planom nabavke, Privremenim upravljačkim smjernicama) zatim sporazumima zaključenim sa resornim ministarstvom i Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo.

Programom su obuhvaćene planirane aktivnosti koje su vezane za zaštitu, održavanje i promociju zaštićenih područja, koje osiguravaju preventivne mjere odvijanja prirodnih procesa. Nad radom Javne ustanove se provode nadzor nad zakonitošću rada od strane Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, zatim inspekcijski nadzor od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

U izvještajnom periodu je od strane nadležnih inspektorata Kantonalne uprave za inspekcijske poslove izvršeno ukupno 13 inspekcijskih nadzora od čega je izvršeno 10 redovnih inspekcijskih nadzora i 3 inspekcijska nadzora po prijavi. Bitno je naglasiti da u Javnoj ustanovi u izvještajnom periodu nisu evidentirane prekršajne sankcije po provedenim inspekcijskim nadzorima nadležnih inspektorata.

Analizom sačinjenih zapisnika/službenih zabilješki od strane Nadzorničke službe zaštite prirode tokom 2022. godine možemo konstatovati da su nadzornici prirode na zaštićenim područjima reagovali na pojave bespravne gradnje, nepropisnog parkiranja vozila, deponovanja građevinskog materijala, deponovanja kabastog otpada, sporadičnih bespravni sječa i drugih radnji koje su u suprotnosti s dozvoljenim mjerama zaštite. U tom smislu nadzornici su tokom svog neposrednog nadzora u izvještajnom periodu sačinili ukupno 35 službenih zabilješki/zapisnika. Nakon okončanog neposrednog nadzora od strane nadzorničke službe zaštite prirode Javne ustanove zapisnici/službene zabilješke sa prapatnom dokumentacijom su proslijeđeni nadležnim inspektoratima Kantonalne uprave za inspekcijske poslove te Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo na dalju proceduru u smislu provođenja prekršajnih postupaka protiv lica koji su u zaštićenim prirodnim područjima povrijedili mjere zaštite prirodnih vrijednosti.

Definisani su razvojni projekti, projekti održavanja postojeće infrastrukture, kao i nabavka osnovnih sredstava.

Operativnim planom zaštite od požara navedena je oprema i definisani su ljudski resursi za početno gašenje eventualnog požara, a Planom zaštite divljači utvrđene su uzgojne mjere koje bi se poduzele u cilju zadovoljenja životnih potreba pojedinih vrsta u kriznim situacijama (hrana, voda, zaklon), kao i izgradnja i održavanja potrebnih lovno-uzgojnih objekata.

Na osnovu analize Programa rada za 2022. godinu možemo konstatovati da su planirane aktivnosti većim dijelom završene ili planirane za narednu godinu radi produžetka ugovora po projektima.

Programske aktivnosti koje definišu prirodne vrijednosti su u cijelosti realizovane.

Pregled postupaka javne nabavke će biti u prilogu Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju za 2022. godinu.

Posmatranom analizom možemo konstatovati visoku realizaciju postavljenih ciljeva sadržanih kroz Program rada. Ostvarenim ciljevima je osiguran nivo zaštite i kontrole prirodnih vrijednosti što je rezultiralo nesmetanom razvoju prirodnih zajednica.

V 1. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA TOKOM IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Programska orijentacija Javne ustanove je zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti, provođenje novih monitoringa čiji rezultati bi dali smjernice vezane za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti, promocija i značaj tih vrijednosti i zaštićenih područja, te dalji infrastrukturni razvoj.

V 1.1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti

Na bazi stečenog iskustva kroz višegodišnje upravljanje zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, zaposlenici Javne ustanove svako u svom segmentu dali svoj doprinos na obezbjeđenju kontinuiranog nepsrednog nadzora nad stanjem prirodnih vrijednosti, poštivanjem mjera zaštite prirodnih vrijednosti propisanih pojedinačnim zakonima o proglašenju zaštićenih prirodnih područja, zatim praćenja i provođenja zakonskih i podzakonskih procedura prilikom poslovanja Javne ustanove, zatim kontinuiran monitoring prirodnih vrijednosti koji je osiguran od strane nezavisnih i ovlaštenih pravnih lica te efikasnu protivpožarnu zaštitu.

V 1.1.1. Monitorinzi prirodnih vrijednosti na zaštićenim prirodnim područjima i elaborati

➤ **Monitoring šuma u zaštićenim prirodnim područjima**

Upravljanje šumama predstavlja kompleksan koncept čiji monitoring podrazumijeva kontrolu kvaliteta šuma preko procjene zdravstvenog stanja i vitalnosti šumskih ekosistema do razvoja praćenja promjena biodiverziteta u šumama uključujući efekte na zemljište i vodu. Sveobuhvatna primjena u praksi je riješena na način da se čuvanje šuma od bespravničkih sječa i zaštita šuma u smislu kontrole prisustva šumskih štetnika odvija u skladu s utvrđenim zakonskim procedurama. U cilju provođenja efikasnijih mjera zaštite šuma, sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu zaključen je Ugovor o pružanju usluga na procjeni zdravstvenog stanja šuma u zaštićenim područjima. Provođenje sanitarnih sječa u cilju očuvanja zdravstvene stabilnosti šuma riješeno je sporazumom s Kantonalnim javnim preduzećem za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo. U izvještajnom periodu **na prostoru Zaštićenog pejzaža "Bijambare"** su postavljene biotehničkih klopke sa agregacionim feromonima u cilju kontrole i redukcije potkornjaka smrče, ali u toku godine uočen je nastavak intenzivnih napada ovih štetnih šumskih insekata što je rezultiralo novim sušenjem stabala na većim površinama. U proljetnom periodu 2022. godine, na osnovu preporuka Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, a u cilju smanjenja brojnosti ovih štetnih šumskih insekata, na ugroženim površinama je pod jakom kontrolom i nadzorom uposlenih izvršeno paljenje i uništavanje zaraženog materijala nastalog iza sječe i postavljanje dodatnih biotehničkih klopki sa feromonima u cilju veće redukcije potkornjaka. U toku godine Javna ustanova je nastojala provesti sve preporučene mjere od strane Šumarskog fakulteta u Sarajevu. Konstatujemo da je na ovom prostoru u toku gradacija potkornjaka smrče i da je i nakon poduzetih mjera, kao i nakon uklanjanja velikog broja oštećenih i zaraženih stabala, zdravstveno stanje šuma izuzetno nestabilno i da je veoma izvjesno da će u proljetnom periodu doći ponovo do intenzivnog napada ovih štetnih insekata koji će svojim djelovanjem predstaviti veliku prijetnju za očuvanje šumskih resursa, a samim tim i biodiverziteta i pejzažnih vrijednosti navedenog područja. **Na području Zaštićenog pejzaža "Trebević"** primijećena je povećana pojava i intenzitet napada potkornjaka, za ovo područje, te je isti ocijenjen kao "visok" i "vrlo visok", gdje ukazuje na ozbiljnost trenutne situacije i opravdanost tvrdnji da se i na ovom prostoru radi o progradaciji potkornjaka smrče, te potrebu pojačanog monitoringa u narednom periodu. Javna ustanova iz svoje nadležnosti je po pitanju rješavanja navedenog problema obezbjedila feromonske preparate i mamace za ulov potkornjaka, povećala postavljanje na terenu lovnih klopki, te prema KJP Sarajevo-šume d.o.o. Sarajevo kao preduzeću registrovanom za doznaku i izradu projekata i sječu upućivala zahtjeve za vršenje sanitarnih sječa šume a prema Sporazumu koji je zaključen između Javne ustanove i navedenog javnog preduzeća. Javna ustanova za vršenje sanitarnih sječa nije kadrovski niti tehnički osposobljena niti je registrovana za navedeno. Također Javna ustanova je organizovala zajednički sastanak sa predstavnicima Ministarstva privrede - Upravom za šumarstvo, KJP Sarajevo-šume d.o.o Sarajevo i resornim ministarstvom u cilju iznalaska rješenja problema. Problem zaraženosti šume nije smao evidentiran u zaštićenim prirodnim područjima već je to i takoreči globalni problem a predpostavlja se da su jedan od razloga i klimatske promjene. Isto tako javna ustanova je putem Javnog poziva objavljenog od strane Ministarstva privrede Kantona Sarajevo obezbjedila novčana sredstva za provođenje radova na uređenju šumskih sastojina u cilju integralne zaštite šuma.

Način upravljanja šumama u privatnom vlasništvu, koje su u obuhvatu zaštićenih područja, riješen je potpisivanjem Sporazuma o poslovno-tehničkoj saradnji s Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo – Upravom za šumarstvo.

Izvršeno je uklanjanje panjeva platana i divljeg kestena na Velikoj aleji (u ukupnoj količini 52 panja). Uklanjanje panjeva izvršeno je specijaliziranom mašinom za uklanjanje panjeva frezanjem, čijim djelovanjem nije došlo do oštećenja korjenovog sistema susjednih stabala, niti do oštećenja okolne infrastrukture.

➤ **Provođenje aktivnosti na zaštiti od požara na zaštićenim prirodnim područjima**

Javna ustanova je u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/12) pripremila **Operativni plan zaštite od požara** za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu, te dostavila Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo - Upravi za šumarstvo na znanje. U skladu s usvojenim operativnim planom zaštite od požara u okviru redovnih aktivnosti koje se odvijaju u službi nadzora vršeni su poslovi vezani za osmatranje i dojavu eventualno nastalih požara. U cilju osposobljavanja i popunjavanja protivpožarnih punktova izvršena je nabavka opreme za represivno djelovanje odnosno nabavka protivpožarnih aparata i ručnog alata za gašenje požara. U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, vršeno je redovno održavanje i ispitivanje, odnosno periodični i kontrolni pregled aparata za gašenje požara, kao i pregled ispravnosti sistema za dojavu požara koji je instaliran u sklopu Informativno-edukativnog centra na Bijambarama.

U izvještajnom periodu nisu evidentirani požari u obuhvatu zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo zahvaljujući tome što je Javna ustanova poduzimala preventivne aktivnosti na podizanju svijesti građana i posjetilaca o štetnosti požara, uzročnicima nastanka požara, te apelima da se u zaštićenim prirodnim područjima ponašaju krajnje obazrivo, kao i nadzora posjetilaca od strane zaposlenih, te provođenja protivpožarnih mjera, pripravnosti i sl.

➤ **Monitoring divljači na zaštićenim prirodnim područjima**

Na osnovu Godišnjeg plana zaštite divljači obezbijedena je i dostavljena određena količina hrane i soli potrebne za prihranu divljači. Postojeći lovno-uzgojni objekti su održavani i kontinuirano su se odvijale aktivnosti vezane za planirane mjere zaštite i monitoringa vrsta divljači koje se nalaze na ovim područjima. Fotozamke koje su postavljene na odgovarajuće mikrolokacije su zabilježile prisustvo i kretanje nekih od vrsta koje su već prethodno evidentirane u prostoru. Evidentirano je prisustvo medvjeda, srna, vukova i sitne divljači.

Za očuvanje životinjskih vrsta u okviru zaštićenih prirodnih područja provodilo se niz mjera među kojima je i zdravstvena zaštita životinja, te unutar nje provođenje redovnog monitoringa zaraznih i parazitarних oboljenja. Praćenje zdravstvenog stanja divljači se provodi od strane Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu s kojim je potpisan ugovor o vršenju monitoringa i procjene zdravstvenog stanja divljači, šišmiša i vodenih ptica u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

Nakon odgovarajućeg broja prikupljenih uzoraka, u toku 2022. godine je na prostoru Spomenika prirode „Skakavac“ od strane veterinarskih stručnjaka, a prema utvrđenom protokolu, izvršeno provođenje antiparazitnog tretmana divljači kod kojih je dijagnostičkim pretragama ustanovljeno prisustvo parazita.

U okviru monitoringa zdravstvenog stanja ptica na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”, eksperti izvršioca usluga su obavili uzorkovanje dijagnostičkog materijala (feces i brisevi iz okoliša u kojem su ptice boravile), te izvršili uvid u kondiciono i zdravstveno stanje životinja.

Svi analizirani uzorci prikupljeni u dva navrata sa crvenokljunih labudova i patki gluhara, kao i uzorci okoliša u kojem navedene ptice borave su negativni na M (matrix) gen influenza A virusa, što znači da je dijagnostičkim pretragama ptica kao i uzoraka okoliša u kojem navedene ptice borave utvrđeno da na prostoru Spomenika prirode "Vrelo Bosne" nisu ustanovljeni virusi visokopatogene influence ptica (virusi ptičije gripe, HPAI), te da njihov izostanak sa pomenutog lokaliteta znači i veoma nizak javnozdravstveni rizik.

U sklopu navedenog ugovora izvršene su aktivnosti i u vezi procjene zdravstvenog stanja šišmiša uglavnom na području Zaštićenog pejzaža "Bijamabre" i jednim djelom na području Zaštićenog pejzaža "Trebević". Tako su angažovani stručnjaci Centra za krš i speleologiju iz Sarajeva koji su pružili usluge vezane za hvatanje i prikupljanje uzoraka od šišmiša.

Aktivnosti su provedene u najvećoj tzv. Srednjoj (Glavnoj) bijambarskoj pećini, koja je nastanjena značajnom kolonijom šišmiša. Na lokalitetima pećina Bijambara i dijelu prostora Trebevića, uzeti su za molekularne QPCR temeljene dijagnostičke pretrage na koronavirus šišmiša i za parazitološke pretrage. Treba istaći da su za uzimanje uzoraka od šišmiša korištene neinvazivne metode, sa minimalnim uznemirivanjem, a šišmiši su nakon opservacije pušteni u prirodu. Na ukupno 24 obrađena uzorka šišmiša pankoronavirusnim PCR testom nije utvrđeno prisustvo koronavirusne RNA, te je dokazano da šišmiši koji su utvrđeni kao reaktori ne nose niti jedan od dosad poznatih koronavirusa koji imaju potencijano štetan utjecaj na zdravlje ljudi.

Izradom završnog izvještaja o procjeni zdravstvenog statusa divljači, šišmiša i vodenih ptica na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, koju je sačinio Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, istaknuto je da Javna ustanova treba i dalje nastaviti sa poduzimanjem mjera da bi se zaštitile ugrožene, rizične, a i ostale vrste životinja koje obitavaju na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

➤ **Monitoring zemljišta na zaštićenim prirodnim područjima**

Monitoring zemljišta realizovan je na području Zaštićenog pejzaža "Bentbaša" na dvije monitoring tačke (Dariva i Popov gaj), u saradnji sa Federalnim zavodom za agropedologiju.

Rezultati analize uzoraka zemljišta: teški metali su prisutni, neki su znatno niži u odnosu na prethodno istraživanje, dok su neki neznatno iznad dozvoljene granične vrijednosti. U zaključku Federalnog zavoda za agropedologiju navodi se slijedeće: „Činjenica je da se radi o zemljištu gdje se ne vrši poljoprivredna proizvodnja i ne uzgajaju biljke za ishranu ljudi i životinja, što dodatno 'osigurava' konstataciju da teški metali iz zemljišta neće ući u lanac ishrane i da nema opasnosti za ljude, životinje i biljke.“

Na osnovu stručnih preporuka Zavoda, Javna ustanova je izvršila analizu vode za piće na teške metale, sa izvorišta rijeke Bosne u prvoj zoni zaštite Spomenika prirode "Vrelo Bosne". Uzorkovanje i analiza je izvršena od strane Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Analize na ispitane parametere teških metala su usaglašene sa zahtjevima navedenim u Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (u vodi se ne nalaze sadržaji teških metala).

➤ **Monitoring otpadnih voda na zaštićenim prirodnim područjima**

Monitoring otpadnih voda je redovna aktivnost Javne ustanove i isti je realizovan na dva vodna objekta (bio-prečištača):

- Spomenik prirode "Vrelo Bosne" - u sklopu fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne 1xgodišnje
- Zaštićeni pejzaž "Bijamabre" - u sklopu Edukaciono-informacionog centra 1xgodišnje gdje je konstatovan kvar na bio-prečištaču.

Izvršena je nabavka i ugradnja novog PLS uređaja.

Crpljenje otpadne vode i generalno čišćenje sabirnih separatora, te pročepljenje kanala i slivnika realizovano je u saradnji sa KJKP "Vodovod i Kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

Nadalje, radi iznenadnog izljevanja fekalne vode iz šahta na lokalitetu Stojčevac koji se nalazi u drugoj zoni zaštite Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i vodozaštitnoj zoni izvršeno je crpljenje iste, kao i generalno čišćenje sabirnih separatora, te pročepljenje kanala i slivnika. U sklopu ove aktivnosti, izvršeno je i blindiranje fekalnog priključka i transport materijala sa centralnog skladišta do gradilišta. Aktivnosti su izvršene od strane sa KJKP "Vodovod i Kanalizacija" d.o.o. Sarajevo kao ovlaštenog pravnog lica.

➤ **Kontrola kvaliteta vode za piće na zaštićenim prirodnim područjima**

Svako područje ima svoje specifične pritiske u vezi sa uticajem na kvalitet voda, te stoga je monitoring vode za piće redovna aktivnost Javne ustanove na osnovu koje se može utvrditi da li i u kojoj mjeri potencijalni faktori negativno utiču na kvalitet voda, a koji za cilj s aspekta zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti ima veliki značaj.

Prema Ugovoru sa JU Zavodom za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, kontinuirano se provodi redovni monitoring vode za piće na sljedećim područjima:

Zaštićeni pejzaž „Bijambare“, lokalitet Informativno-edukacioni centar:

- Mikrobiološka analiza vode tokom cijele godine,
- Fizičko-hemijska analize vode 2× tokom godine,
- Kontrola rezidualnog hlora tokom cijele godine.

Spomenik prirode „Skakavac“, lokalitet plato Skakavac:

- Mikrobiološka analiza vode 4× tokom godine,
- Fizičko-hemijska analize vode 2× tokom godine.

Spomenik prirode „Vrelo Bosne“, izvorište rijeke Bosne, prva zona:

- Fizičko-hemijska analiza vode na sadržaj teških metala: olovo (Pb), kadmij (Cd), cink (Zn), arsen (As) i živa (Hg) 4× tokom godine.

U cilju poduzimanja aktivnosti na osposobljavanju (rekonstrukciji) postojećeg vodnog objekta na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare", Javna ustanova je obezbijedila projektnu dokumentaciju, inicirala prema resornom ministarstvu kao aktivno legitimisano organu uprave podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola (urbanističke saglasnosti) te obezbijedila dio novčanih sredstava. Postupak pribavljanja dozvola je još u toku.

Na području Spomenika prirode "Skakavac" izvršeno je čišćenje armirano-poliesterske cisterne prema stručnim preporukama Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Mehaničko čišćenje i dezinfekcija korita i kaptaže, te ispiranje i dezinfekcija distributivnog sistema od kaptaže do istočičišta je završena od strane ovlaštenog pravnog lica.

V 1.2. Realizacija projekata, održavanje i razvoj infrastrukture u zaštićenim područjima

Ulaganje u razvoj zaštićenih prirodnih područja ključno je za zaštitu naših najvrednijih resursa i sveobuhvatno očuvanje bioraznolikosti zaštićenih područja.

Cilj nam je poboljšati infrastrukturne sadržaje u zaštićenim prirodnim područjima i učiniti da cijeli sistem upravljanja bude efikasniji i bolji.

U skladu s Programom rada i Planom nabavki robe, usluga i radova za 2022. godinu, kao i vanprogramskim aktivnostima, na zaštićenim područjima završeni su, realizovani ili dijelom realizovani projekti i aktivnosti po zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

V 1.2.1. Projekti kandidovani kroz programe međunarodne saradnje

Projekat: „Sustainable management and tourism promotion of natural and archeological heritage ADRIATIC CAVES PLUS“

Projekat se odnosi na održivu promociju i upravljanje prirodnom i arheološkom baštinom speleoloških objekata. Implementacija projekta odvijala se na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ u okviru kojeg su napravljeni prvi koraci ka novom konceptu turističke ponude u segmentu speleoturizma. Prema glavnom partneru poslana je konačna situacija i pravdanje projektnih aktivnosti do datuma definisanog prema ugovoru. Ovim projektom Javna ustanova kao upravitelj dobila je sredstva za potrebe postavljanja posjetiteljske infrastrukture koja nema negativan učinak na pećinsku faunu, kao i promociju ovih vrijednih ekosistema u cilju njihovog očuvanja i dugotrajnog održivog upravljanja. Uplata za realizaciju projektnih aktivnosti se očekuje tokom 2023. godine.

Projekat: Program EU4 BuisenssRecovery, Projekat „Nature for Recovery“-Razvoj novih turističkih ponuda (paketa) na području Spomenika prirode “Skakavac”

Projektna ideja je zasnovana na razvoju odgovornog turizma, unapređenju turističke infrastrukture i popularizaciji šireg područja Skakavca, osnaživanju turističkog sektora kroz razvoj novih turističkih paketa, te uspostavljanju funkcionalnog turizma na otvorenom. Projekat je apliciran u skladu s Javnim pozivom koji je objavljen od strane GIZ-a (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) u okviru zajedničkog projekta Evropske unije i njemačke vlade - EU EU4BusinessRecovery, za ublažavanje negativnih posljedica Covida-19 na turistički sektor, kako u BiH tako i u svijetu. Vodeći aplikant prilikom realizacije projekta je Opština Centar, dok su partneri na realizaciji projektne ideje, po unaprijed preuzetim aktivnostima, Javna ustanova i Sarajevska regionalna razvojna agencija (SERDA). Bespovratna sredstva putem programa obezbijedena su donacijama GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit), EU i Vlade SR Njemačke, a ostatak putem sufinansiranja aplikantata, odnosno Općine Centar, SERDA-e i Javne ustanove.

Za potrebe realizacije ovoga projekta od strane Javne ustanove izvršene su slijedeće aktivnosti:

- Izrađen glavni projekat na rekonstrukciji pješačke staze na dionici „Vidikovac-podnožje vodopada Skakavac“;
- Urađen je Plan upravljanja posjetiocima s akcionim planovima i dinamikom realizacije pojedinih aktivnosti koje su definisane ovim dokumentom. Plan upravljanja posjetiocima će biti sastavni dio Plana upravljanja Spomenikom prirode “Skakavac“;
- Izvršena je nabavka i postavljanje mobilijara (klupa, hladnjaka, putokaza);
- Izvršeno je mapiranje staza i razvijena je aplikacija kojoj je moguće pristupiti putem mobilnih uređaja. Ova aplikacija korisna je posjetiocima područja jer se osim ucrtanih staza mogu informisati o području.

Prvobitni krajnji rok za realizaciju navedenog projekta je bio april 2023. godine, međutim realizacija projekta je produžena do kraja juna tekuće godine

Vrijednost projekta u izvještajnom periodu je iznosila oko 90.000,00 KM.

Projekat: *Cross-border Cooperation programme Serbia- Bosnia and Herzegovina 2014-2020 unter the Instrument of Pre-accession Assistance (IPA II) allocation 2018 and 2019 Third call, u saradnji sa Cenerom 21 i Nacionalnim parkom "Tara"*

Cilj projekta je poboljšanje i kreiranje nove turističke ponude na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne". Uspostava Prezentacijskog centra, uređenje pješačkih staza i kreiranje prekogranične turističke saradnje s Nacionalnim parkom "Tara".

U septembru je projektna aplikacija prošla u drugi krug, te ukoliko projekat bude odobren, implementacija se očekuje od sredine 2023. godine. Ukupna procijenjena vrijednost projekta je 345.510 eura, a Javna ustanova je aplicirala za budžet od 97.140 eura.

Projekat: *UNDP-GEF Project: "Improved Financial Sustainability and Strengthened Resilience of Protected Areas Through Development of Sustainable Recreation and Partnership With Private Sector" (Jačanje finansijske održivosti zaštićenih područja kroz unapređenje turizma i jačanja partnerstva sa privatnim sektorom)*

Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini je krajem 2022. godine započeo sa implementacijom projekta pod nazivom "Sustainability of Protected Areas-SPA" - održivost zaštićenih područja u Bosni i Hercegovini.

Učešće Javne ustanove ogleda se kroz sufinansiranje koje se odnosi na aktivnosti što doprinose praktičnom unapređenju upravljanja zaštićenim područjima kroz jačanje otpornosti ključnih vrijednosti biološke raznolikosti na uticaje klimatskih promjena i poboljšane promocije prirodnih vrijednosti, proizvoda i usluga u ciljanim zaštićenim područjima. Trajanje projekta je pet godina, shodno dinamici UNDP-a, planiraju se realizovati slijedeće aktivnosti na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo:

Spomenik prirode "Vrelo Bosne":

- Izrada GIS modula za praćenje uticaja klimatskih promjena na biodiverzitet zaštićenog područja,
- Ažuriranje poslovnog plana, kreiranje marketing plana, obrazloženje prijedloga za klasterizaciju zaštićenog područja, te razvoj sheme za optimiziranje tekućih troškova.

Spomenik prirode "Skakvac":

- Razvoj i operacionalizacija sistema ranog upozoravanja i izrada akcionog plana zaštite od požara sa prioritarnim mjerama prevencije,
- Smjernice i tehnička asistencija za upravljanje mehanizmima kontrole najezde potkornjaka i mjere ranog odgovora koje su kompatibilne sa režimom zaštite odabranih zaštićenih područja.

Zaštićeni pejzaž „Bijambare“:

- Izrada procjene stanja i akcionog plana za ugrožene šume smrče i osjetljive zajednice Zaštićenog pejzaža „Bijambare“,
- Razvoj programa u oblasti ekoturizma, eko-poljoprivrede, ekološke svijesti i edukacije uz podršku u implementaciji,
- Zajednička promocija prirodnih vrijednosti, proizvoda i usluga kroz unapređenje vidljivosti i povezanosti zaštićenih područja kroz zajedničku promociju geografski povezanih/bliskih zaštićenih područja Tajan-Konjuh-Bijambare,
- Zajednička promocija i brendiranje pećina.

Zaštićeni pejzaž „Bentbaša“ i zaštićeni pejzaž „Trebević“

- Zajednička promocija prirodnih vrijednosti, proizvoda i usluga kroz unapređenje vidljivosti i povezanosti zaštićenih područja kroz zajedničku promociju geografski bliskih/povezanih zaštićenih područja Skakavac-pećina Orlovača-Trebević-Prača-Bentbaša.

Pored navedenih aktivnosti predstavnici Javne ustanove bit će uključeni u aktivnosti koje se odnose na:

- pružanje praktične obuke o korištenju i kontroli od strane upravljača, čuvarske službe i lokalne zajednice,
- kreiranje i implementacija mjera za promociju područja kao turističkih destinacija i
- osiguranje održivog finansiranja zaštićenih područja kroz javne grantove.

Realizacija projekta je počela u septembru 2022. godine.

Projekat *“Zaštićena područja za prirodu i ljude” Javna ustanova provodi već treću godinu sa WWF-om. Trajanje projekta je jednu školsku godinu od septembra do juna (trajanje školske godine).*

Za nastavak projekta u školskoj 2021./22. godini uključeno je pet škola iz Kantona Sarajevo koje su odabrale zaštićeno područje koje će istraživati. Školama su u prvom polugodištu dostavljene potrebne informacije od strane Javne ustanove. Za ovu školsku godinu, a u okviru dosadašnjih aktivnosti škole su se upoznavale s odabranim područjem, istraživale njegove legende, biodiverzitet i posebnosti. Ove školske godine u navedenu aktivnost bila su uključena tri zaštićena područja: Spomenik prirode “Vrelo Bosne” - Druga gimnazija, O.Š. “Džemaludin Čaušević” i KŠC osnovna škola, Spomenik prirode “Skakavac” - O.Š. “Sokolje” i Zaštićeni pejzaž “Trebević” -O.Š. “Safvet-beg Bašagić”. Učenici su bili uključeni u radionice s predstavnicima WWF-a i Javne ustanove, na kojima su istraživali o područjima kao i o važnosti zaštite prirode. Kao rezultat projekta napravljene su prezentacije o prostorima te makete područja koje su izložili u prostorijama svojih škola. Takođe su obišli prostore te imali terensku nastavu i učenje u prirodi o prirodi. Učenici O.Š. “Sokolje” su napravili i promotivni materijal sa motivima Skakavca. Ovim projektom dobili su status ambasadora područja i stekli znanja o vrstama biljaka i životinja koje se nalaze na odabranim područjima. U sklopu ovoga projekta održana je i obuka u organizaciji WWF-a na području Bijambara. Obuci su prisustvovali predstavnici zaštićenih područja iz BiH, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, a cilj je bio promoviranje dobrih praksi u saradnji škola i zaštićenih područja.

Sve aktivnosti projekta su realizovane.

Projekat: *“Digital twins for monitoring, protecting and restoring Mediterranean urban green spaces” DigiTwins4UGS*

Javna ustanova je sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu aplicirala na projekat pod nazivom DigiTwins4UGS. Na poziv je aplicirano u oktobru 2022. godine, te se čekaju rezultati provedenog javnog poziva. Cilj projekta je istraživanja na zaštićenim prirodnim područjima, gdje će Javna ustanova dobiti podatke o istraživanom diverzitetu. Rezultati se očekuju u narednoj godini.

V 1.2.2. Projekti kandidovani kroz programe prema drugim institucijama

Projekat: *„Zaštita i promocija biodiverziteta i geobiodiverziteta kroz jačanje informaciono-tehničkih (IT) servisa u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo“*

Ugovor o implementaciji odobrenih sredstava za sufinansiranje projekata zaštite prirode u FBiH zaključen je između Federalnog ministarstva okoliša i turizma i Javne ustanove.

Ciljevi projekta:

- Razvoj informacionog sistema zaštite prirode u koji će biti integrisane skupine tematskih baza podataka, aplikativnih rješenja i servisa namijenjenih za pohranu, održavanje i razmjenu informacija o biodiverzitetu i zaštiti prirode zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo;
- Promocija i jačanje sistema informisanja o biodiverzitetu u cilju informisanja javnosti o vrijednostima biodiverziteta i potencijalima prostora.

- Javna ustanova je redizajnirala postojeću web stranice ww.zppks.ba Sve navedeno urađeno je u cilju kvalitetnije prezentacije i boljeg upravljanja zaštićenim područjima, a u skladu sa planiranim aktivnostima projekta. Sredstva su opravdana i dostavljena je konačna situacija po projektu Federalnom ministarstvu okoliša i turizma. Ukupna vrijednost projekat bila je 115.000,00 KM uz sufinansiranje Javne ustanove od 25%.

Projekat: *“Monitoring i zaštita šumskih ekosistema od potkornjaka na prostorima zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo”*

Za navedeni projekat potpisan je ugovor s Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, broj: 07-07-11-27696/21, od 19.10.2021. i Anex Ugovora broj: 07-07-11-27696-1/21 od 24.11.2021. godine. Na osnovu objavljenog Javnog poziva za dodjelu namjenskih sredstava iz oblasti šumarstva iz Budžeta Kantona Sarajevo, koje je objavilo Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, apliciran je projekat koji se odnosi se na zaštitu šuma od štetnih šumskih insekata u državnim šumama, a koje se nalaze u obuhvatu zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo. Cilj projekta je očuvanje i unapređenje šumskih ekosistema, kao i očuvanje i unapređenje biodiverziteta u šumama posebne namjene u obuhvatima zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo. Projekat je okončan i opravdan.

Projekat: Uređenje šumskih sastojina u cilju integralne zaštite šuma na području Zaštićenog pejzaža “Bijambare”

Po javnom pozivu Ministarstva privrede - Uprava za šumarstvo odobrena su finansijska sredstva za realizaciju projekta na području Zaštićenog pejzaža “Bijambare”. Cilj projekta je očuvanje i unapređenje šumskih ekosistema i vodotoka, kao i održavanje raznolikosti šuma posebne namjene u obuhvatu zaštićenog pejzaža. Ukupna vrijednost projekta iznosi 50.350 KM, gdje Javna ustanova finansira projekat sa 16.000 KM. Realizacija projekta će početi u 2023. godini.

Projekat: *Uređenje šumskih sastojina i staza, te uklanjanje konkurentskih i korovskih vrsta na prostoru Spomenika prirode „Vrelo Bosne“- lokalitet Stojčevac*

Po javnom pozivu Ministarstva privrede - Uprava za šumarstvo odobrena su finansijska sredstva za realizaciju projekta na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”- lokalitet Stojčevac.

Cilj projekta jeste uređenje šumskih sastojina uklanjanjem konkurentskih i korovskih vrsta koje sprečavaju kontinuitet prirodne obnove i stabilnost sastojina, nastavak izgradnje drvene pješačke staze radi očuvanja staništa crne johe i sigurnijeg boravka posjetioca te izrada i postavljanje interpretacijskih oznaka s edukativnim sadržajem.

Vrijednost projekta je 30. 000,00 KM, Javna ustanova sufinansira iznos novčanih sredstava od 3.000,00 KM, a ostatak novčanih sredstava je obezbijedilo Ministarstvo privrede. Realizacija aktivnosti je planirana je tokom 2023. godine.

V 1.2.3. Projekti drugih institucija i nevladinih organizacija koji se implementiraju na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo

Projekat: *Foregenigus*

Projekat Forgenius po javnom pozivu H2020 finansira Evropska unija, a implementira Šumarski institut u Ljubljani sa Šumarskim fakultetom u Sarajevu. Uz saglasnost Javne ustanove na području Zaštićenog pejzaža “Bijambare” postavljene su ogledne plohe i prikupljeni su uzorci sa sjemenske sastojine. Cilj ovog projekta je da se pruži uvid u raznolikost evropskih šuma i njihovu otpornost na klimatske promjene. Javna ustanova je uključena u projekat kao područje istraživanja (Zaštićeni pejzaž “Bijambare”).

Projekat: *Procjena i vrednovanje ekosistemskih usluga šumskih resursa kao osnova za kreiranje smjernica integralnog upravljanja zaštićenim područjima u Kantonu Sarajevo*

Projekat finansira Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, a implementira Šumarski fakultat Univerziteta u Sarajevu. Cilj projekta je da doprinese unapređenju uslova za održivo korištenje i dugotrajnu zaštitu zaštićenih prirodnih područja kroz utvrđivanje ekonomske vrijednosti ekosistemskih usluga, zahtjeva posjetitelja i kreiranje prijedloga mehanizama za unapređenje upravljačkih procesa u zaštićenim prirodnim područjima na teritoriji Kantona Sarajevo. Na prostorima Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ završena je implementacija dijela aktivnosti u okviru projekata koje finansira EU po programu EU4Business, a za koji su osigurana bespovratna sredstva i to u okviru projekata "Magična penjališta Bosne i Hercegovine" i "Sarajevo Outdoor City". Tako je u u sklopu ovih projekata na prostoru Bijambara opremljeno 11 smjerova, od čega su tri desno od Gornje pećine, jedan između Gornje i Srednje pećine i šest smjerova kod Srednje pećine. Na prostoru Spomenika prirode „Skakavac“ je na stjenskom masivu koji se prostire uz glavnu pješačku stazu Uževice – pod vodopad Skakavac postavljeno i opremljeno 25 smjerova različite dužine i težine. Svi smjerovi su označeni pločicama s imenima što je neophodno radi orijentacije i težine istih, te radi organizacije koja će biti predstavljena u penjačkom vodiču. Završeno je opremanje lokacija s informativnim tablama, pravljenje pdf penjačkog vodiča i organizacija rada penjališta na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, kao i promocija penjališta kroz jedan adekvatan penjački event.

Projekat: *„JP BH POŠTA“ d.o.o. Sarajevo -Motiv za Godišnji program izdanja prigodnih i redovnih poštanskih maraka u 2023. godini*

S ciljem da se obilježe značajni događaji u zemlji i svijetu, afirmišu kulturne i prirodne vrijednosti Bosne i Hercegovine, „JP BH POŠTA“ d.o.o. Sarajevo svake godine pokreće aktivnosti na prikupljanju prijedloga tema i motiva za Godišnji program izdanja prigodnih i redovnih poštanskih maraka, koji se donosi, unaprijed, za svaku godinu. U kontekstu toga, objavljen je Poziv za učešće u predlaganju tema i motiva za Godišnji program izdanja prigodnih i redovnih poštanskih maraka u 2023. godini. Javna ustanova je aplicirala sa projektnim prijedlogom i opisnim temama/motivima koje su postojeće na zaštićenim područjima, uz prateću fotodokumentaciju. Aplikacija je prošla i očekujemo završetak realizacije u 2023. godini.

Projekat: *“Mladi rendžeri“*

Realizacija terenske aktivnosti na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne” i Zaštićenog pejzaža “Bijambare” izvršena je od strane Ornitološkog društva “Naše ptice”. U sklopu aktivnosti postavljene su dvije informativne table na ova dva područja, te edukacija učenika iz dvije sarajevske škole o vrstama ptica prisutnih na prostorima, kao i posmatranje ptica na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”. Na području Vrela Bosne inače je zabilježen najveći broj ptica, čak njih 112 različitih vrsta, stoga ovakve aktivnosti su veoma važne sa aspekta promocije biodiverziteta, kroz procjenu trenutnog stanja njihovih populacija i postavljanje temelja za praćenje njihovih populacija u budućnosti.

Projekat: *“Utvrđivanje prisustva i kartiranje distribucije invazivnih vrsta na teritoriji zaštićenih područja Kantona Sarajevo“* realizovano je od strane Udruženja za biološka istraživanja i zaštitu prirode BIO.LOG.

Navedeno udruženje dostavilo popis invazivnih vrsta koje su evidentirane na zaštićenim područjima Kantona Sarajevo. U okviru projekta istraživana je distribucija 38 odabranih invazivnih vrsta biljaka i životinja na području pet zaštićenih područja Kantona Sarajevo: spomenicima prirode „Vrelo Bosne“ i „Skakavac, kao i zaštićenim pejzažima „Bentbaša“, „Trebević“ i „Bijambare“. Od tog broja tokom

realizacije projekta na ovim područjima identifikovane su 33 vrste. Kao najrasprostranjenije i najznačajnije strane invazivne vrste identifikovane su *Ailanthus altissima*, *Robinia pseudoacacia*, *Reynoutria japonica*, *Erigeron annuus* i *E. canadensis* od biljaka, a *Harmonia axyrids* od životinja. Područja sa najvećim brojem invazivnih vrsta su Vrelo Bosne (28 vrsta) i Bentbaša (25 vrsta). Na ovim područjima zabilježen je i najveći uticaj stranih invazivnih vrsta na prirodna staništa, uključujući i vrijedne ekosisteme. Osnovni cilj projekta je bio procjena trenutnog stanja njihovih populacija i postavljanje temelja za praćenje njihovih populacija u budućnosti. Projekat je završen.

Projekat: *“Plan upravljanja otpadom za zaštićena prirodna područja Kantona Sarajevo”*

Realizovan je partnerski projekat pod nazivom: “Plan upravljanja otpadom za zaštićena prirodna područja Kantona Sarajevo”. Plan upravljanja otpadom urađen je u okviru projekta „Izrada plana upravljanja otpadom za pet zaštićenih područja kojima upravlja Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja“. Plan ima za cilj pružiti alat za planiranje u oblasti upravljanja otpadom u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo i promovirati razvoj usklađenijih i primjerenijih praksi planiranja u oblasti upravljanja otpadom u skladu sa zahtjevima relevantnog nacionalnog i EU zakonodavstva. Nosilac izrade dokumenta je Resursni centar za okoliš/REC BiH, partner projekta Javna ustanova, a projekat je podržao Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH.

Projekat: *Istraživanje na utvrđivanju vrsta reptila i vodozemaca unutar spomenika prirode “Skakavac” i “Vrelo Bosne”*

Nosilac projektnih aktivnosti je Centar za okolišno održivi razvoj (COOR) Sarajevo, a novčana sredstva su osigurana preko Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH.

Projekat je završen i svi podaci istraživanja su dostavljeni Javnoj ustanovi kao upravitelju zaštićenih prirodnih područja. Prvenstveno je izvršena inventarizacija ove dvije skupine organizama. Pored toga napravljen je prostorni raspored za iste te klasifikacija prema IUCN i Crvenoj listi ugroženosti FBiH. Shodno kategorizaciji i monitoringu utvrđeno je da neke vrste nisu uočene na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”, konkretno vrsta *Bombina variegata*-žuti mukač. Prema tome, izrađeni su i akcioni planovi kako bi se reintrodukovale vrste, kroz sprečavanje fragmentacije staništa i pravljenja novih mikrostanjita. Tako su na lokalitetu kompleksa Stojčevac uspostavljene tri manje bare kako bi se tu nastanili vodozemci, prije svega tritoni.

Projekat: *“Uspostavljanje sistema praćenja ilegalnih aktivnosti u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo”*

Centar za okolišno održivi razvoj (COOR) Sarajevo je na osnovu smjernica i zajedničkog dogovora s Javnom ustanovom prema WWF Adria (Program zaštićena područja za prirodu i ljude II - program podrške organizacijama civilnog društva) realizovao navedeni projekat. Pomenuti projekat je odobren od strane WWF Adria i u okviru njega su planirane aktivnosti koje se odnose na uspostavljanje i kreiranje online sistema dojava ilegalnih i neodrživih aktivnosti na zaštićenim prirodnim područjima. Na ovaj način bi se uspostavilo bolje uključivanje javnosti, te efikasniji i transparentniji rad Nadzorničke službe što će u konačnici voditi i većoj zaštiti ovih područja. Javna ustanova je izradila i usvojila Uputstvo za dojavu ilegalnih radnji.

Realizovan je partnerski projekat između Javne ustanove i Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo pod nazivom: “Revitalizacija i prezentacija prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa na potezu Vrela Bosne do nacionalnog spomenika Crkvina kod sela Vrutci unutar Spomenika prirode Vrelo Bosne.” Projekat je realizovan putem Javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH. Izvršena je analiza postojećeg stanja prirodnih i kulturnih vrijednosti predmetnog obuhvata u cilju utvrđivanja i prijedloga sanacionih mjera na revitalizaciji istih. Dobiveni rezultati analize će poslužiti za izradu prijedloga mjera sanacije i revitalizacije šumske vegetacije,

sanacije i revitalizacije livadske vegetacije, sanacije i revitalizacije drveća u sklopu parkovske površine, prijedlog obnove i način uređenja pojedinih zona ovog obuhvata (pješačke, edukativne staze i boravišni prostor), sanacije lokaliteta Vrutci u skladu sa pravilima konzervacije i prezentaciju temeljnih vrijednosti prostora: vode, šume, spomenika kulturne baštine.

Javna ustanova kontinuirano prati javne pozive i javne konkurse koje redovno objavljuju Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine te drugih davaoca finansijskih sredstava na kantonalnom i općinskom nivou.

U tom smislu Javna ustanova je u izvještajnom periodu aplicirala na Javni konkurs Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine i to slijedećim projektima:

1. Projekat: *“Rekonstrukcija sistema za snabdijevanje vodom Zaštićenog pejzaža Bijambare s ciljem racionalnog korištenja postojećih vodnih resursa”*;
2. Projekat: *„Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode Skakavac i Zaštićenog pejzaža Trebević“*;
3. Projekat: *“Rekultivacija i ekološka raevitalizacija prostora na Zaštićenom pejzaža Bentbaša”*.

Upravni odbor Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine je donio Odluku broj: UO-01-3-39-28-2/23 od 25.01.2023. godine kojom se poništava Javni konkurs za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz oblasti zaštite okoliša za 2022. godinu JK2022/1, JK2022/2, JK2022/3 i JK2022/4.

V.1.3. Provedene aktivnosti u obuhvatu zaštićenih prirodnih područja

U izvještajnom periodu su se provodile različite aktivnosti u obuhvatu zaštićenih prirodnih područja na način kako su prikazane u nastavku teksta:

➤ Spomenik prirode „Vrelo Bosne“

Po osnovu sporazuma iz 2021. godine i 2022. godine potpisanim sa Ministarstvom komunalne privrede infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša iz 2021. i 2022. godine za implementaciju aktivnosti iz planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima u Kantonu Sarajevo na području spomenika prirode započete su i realizovane slijedeće aktivnosti:

- Na području lokaliteta Stojčevac, koje je bilo infrastrukturno neopremljeno, od druge polovine 2021. godine su započete aktivnosti na uređenju koje uključuju samo čišćenje lokaliteta od otpada i samonikle vegetacije, izradu projektne dokumentacije, te nabavku i montažu urbanog mobilijara koji odgovara ambijentu i kapacitetu prostora, kao i aktivnosti iz oblasti uređenja okoliša, a odnose se na uređenje vodnih, šumskih i livadskih ekosistema, te uređenje pješačkih staza i šetnica.
- Na području lokaliteta “Vrelo Bosne” u izvještajnom periodu je izvršena I faza zamjene drvenih mostova tačnije rekonstrukcija tri drvena mosta, a nastavak realizacije na rekonstrukciji mostova se očekuje tokom 2023. godine. U ranijem periodu Javna ustanova je obezbijedila projektnu dokumentaciju. Novčana sredstva su jednim dijelom obezbijeđena od resornog ministarstva, a preostali dio od vlastitih prihoda Javne ustanove.
- Također, Javna ustanova je obezbijedila projektnu dokumentaciju te provela proceduru javne nabavke radova na adaptaciji javnog toaleta na lokalitetu Vrelo Bosne. Dio novčanih sredstava je obezbijeđen od strane resornog ministarstva. Po sugestijama Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo projektna dokumentacija je razrađena u određenim fazama (elektroinstalacije, mašinske instalacije te vodovod i kanalizacija). Zbog dodatnih radova se povećala vrijednost investicije za iznos od više od 20% od ugovorene vrijednosti ugovora, te

je ugovor sa izvođačem radova sporazumno raskinut, bez pravnih posljedica i bilo kakvih potraživanja.

Po osnovu potpisanog Ugovora sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, u izvještajnom periodu su se realizovale različite aktivnosti koje su uključivale nabavku i ugradnju urbanog mobilijara, klupa, korpi za odlaganje otpada, putokaza, pergola, nadstrešnica za info-table. Vrijednost projekta je 80.470 KM bez uračunatog PDV-a.

Javna ustanova je s Općinom Ilidža zaključila Sporazum o sufinansiranju realizacije projekta/elaborata/tehničkog rješenja/ zamjene postojeće rasvjete s novim energetski efikasnijim sistemom rasvjete na lokalitetu Vrela Bosne u obuhvatu Spomenika prirode „Vrelo Bosne“. Planirani iznos investicije je 110.000,00 KM. Općina Ilidža je učestvovala u sufinansiranju sa iznosom od 60.000,00 KM, a novčana sredstva su doznačena na budžetsku organizaciju Javne ustanove. U ranijem periodu je obezbijeđen glavni projekat. Tokom 2023. godine će se izvršiti realizacija projekta.

U 2021. godini je zaključen je Sporazum o međusobnim pravima i obavezama za sufinansiranje projekta rehabilitacija ulice Stojčevac sa izgradnjom i javne rasvjete na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”, općina Ilidža. Sporazum je potpisan između Ministarstva saobraćaja, Direkcije za puteve KS-a, Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša KS-a, Javne ustanove i Općine Ilidža. U skladu s tim, realizovane su aktivnosti na rekonstrukciji ulice Stojčevac, asfaltni putevi na samom Stojčevcu, kao i ceste koja ga povezuje sa Velikom alejom. Prvi radovi na revitalizaciji Stojčevca počeli su uklanjanjem starog asfalta na saobraćajnici u dužini od preko dva kilometra od ulice Stojčevac broj 29 do ulaza u Veliku aleju, a potom je pripremljen tampon za novi sloj asfalta. Radovi na asfaltiranju su završeni u aprilu mjesecu 2022. godine. Istovremeno su se odvijali radovi i na obnovi elektronskih instalacija za obnovu ulične rasvjete na Stojčevcu, nakon čega je puštena u rad nova javna led-rasvjeta. Prikupljene su velike količine otpada i smeća, potkresane voćke i iskrčen zarasli teren.

Kada su u pitanju prirodne vrijednosti, u izvještajnom periodu su okončane zakonske procedure javnih nabavki za monitoring orhideja u zaštićenim prirodnim područjima pa između ostalog i u području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”. Završena je sječa stabala u Velikoj aleji s ciljem održavanja dobrog stanja i očuvanje drvoreda. Izvršena je sječa stabala platana (22 stabla) i divljeg kestena (30 stabala). Ujedno, izvršena je nabavka sadnica javorolisnog platana koje se planiraju zasaditi u proljetnom periodu na području Velike aleje naredne godine. Sadnja je izvršena u proljetnom period 2023. godine.

U okviru prostora vršeno je kontinuirano održavanje higijene, košenje travnatih površina kao i manje popravke na pješačkim stazama i uspostavljenom urbanom mobilijaru.

Spomenik prirode “Skakavac”

Projekat : „Nature for Recovery“- EU4BusinessRecovery.

Projektna ideja je zasnovana na razvoju odgovornog turizma, unapređenju turističke infrastrukture i popularizaciju šireg područja Skakavca, osnaživanju turističkog sektora kroz razvoj novih turističkih paketa, te uspostavljanje funkcionalnog turizma na otvorenom.

Putem projekta su realizovane slijedeće aktivnosti:

- Izrada Plana upravljanja posjetiocima;
- Nabavka i postavljanje turističke signalizacije;
- Nabavka i postavljanje drvenog mobilijara na širem području Skakavca.

Javna ustanova je obezbijedila izradu glavnog projekta rekonstrukcije staze pod vodopadom Skakavac dok je krajem izvještajnog perioda pokrenuta i provedena procedura izbora ponuđača za izvođenje

samih radova koji su planirani u proljetnom periodu 2023. godine, te obezbjeđenje nadzora nad izvođenjem radova.

U okviru prostora vršili su se kontinuirani poslovi na održavanju higijene prostora, održavanje šetnica i čišćenje propusta na pješačkoj stazi pod vodopadom Skakavac, kao i manje popravke na uspostavljenom šumskom mobilijaru.

➤ **Zaštićeni pejzaž „Bijambare“**

U cilju zaštite šuma od štetnih šumskih insekata, izvršena je nabavka feromonskih mamaca i materijala za prikupljanje ulova potkornjaka, te je u skladu s planom postavljanja lovnih klopki, izvršena njihova distribucija na terenu. Javna ustanova je provela proceduru javne nabavke mobilijara te zaključila ugovor za nabavku drvenog mobilijara u cilju dovršetka izrade drvene staze. Zbog vremenskih uslova odgođena je realizacija aktivnosti po ugovoru. Vrijednost ugovora iznosi 15.795,00 KM s uračunatim PDV-om.

Što se tiče infrastrukturnog uređenja zaštićenog prirodnog područja, prema resornom ministarstvu je inicirano podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za izgradnju naplatnog mjesta sa adekvatnim sanitarnim prostorijama, te rekonstrukcija vodovodnog sistema, koje je ministarstvo kao aktivno legitimisana stranka u postupku podnijela zahtjeve prema Općini Ilijaš u svrhu izdavanja dozvola. Postupak pribavljanja dozvola je u toku. Javna ustanova je za realizaciju gore navedenih aktivnosti obezbijedila projektnu dokumentaciju.

U okviru prostora vršeno je kontinuirano održavanje higijene, kao i manje popravke na pješačkim stazama i uspostavljenom šumskom mobilijaru.

➤ **Zaštićeni pejzaž „Trebević“**

U okviru prostora vršeno je kontinuirano održavanje higijene, manje popravke na pješačkim stazama, uspostavljenom šumskom mobilijaru i dječijem igralištu, zamjena oštećenih info-panela, postavljanje betonskih poklopaca na otvore štahova koji su bili nezaštićeni i predstavljali potencijalnu opasnost za posjetioce, kao i čišćenje rigola i propusta oko parkinga.

Izvršeno je uređenje putnih pojaseva na lokalitetu donjeg dijela bob-staze, u širini od oko 5 metara sa obje strane uklonjena je korovska vegetacija.

Javna ustanova je provela proceduru javne nabavke usluga izrade glavnog projekta pješačke staze Ravne-Vidikovac na prostoru Zaštićenog pejzaža „Trebević“. Tokom 2023. godine planiraju se započeti i realizovati radovi.

Javna ustanova je provela proceduru javne nabavke mobilijara te zaključila ugovor za nabavku drvenog mobilijara. Aktivnosti su završene, vrijednost ugovora je 9.945,00 KM sa uračunatim PDV-om.

➤ **Zaštićeni pejzaž „Bentbaša“**

Realizovane su aktivnosti predviđene ugovorom sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu za izradu smjernica za programe uzgoja i zaštite biljnih vrsta na području. U pogledu uzgoja prisutnih vrsta drveća i grmlja smjernice su odredile pristup u vidu mjera njege usmjerenih sa ciljem očuvanja bio-ekološke stabilnosti samih biljnih vrsta kao i očuvanje stabilnosti staništa na kojem se iste nalaze. Smjernice omogućavaju utvrđivanje najefikasnijeg pristupa u procjeni uticaja različitih faktora abiotske i biotske prirode na zdravstveno stanje vrsta drveća i grmlja na zaštićenom području. Ocjena stanja u ovom pogledu predstavlja strateški osnov za kvalitetno upravljanje i očuvanje zelenila

na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“. Izrada smjernica je započela nakon potpisivanja ugovora krajem 2021. godine i završena je u trećem mjesecu 2022. godine.

Projekat je sufinansiran iz vlastitih sredstava Javne ustanove, a vrijednost je 6.973,20 KM.

Javna ustanova je s odabranim izvođačem završila uklanjanje korovske vegetacije i jedinke vrste *Ailanthus altissima* duž Aleje ambasadora. Uklanjanje vrste vršeno je prema prilagođenom protokolu i granjevina je propisno odložena i spaljena u skladu s metodologijom.

Na prostoru je postavljeno pet informativno/edukativnih panoa na odabranim lokalitetima, kao i četiri drvena stuba namijenjena za postavljanje info-oznaka.

Također, uređenje i čišćenje prostora Bentbaše je izvršeno putem projekata javnih radova Kantona Sarajevo.

V 1.4. Promocija zaštićenih područja

Javna ustanova potiče informisanje javnosti o zaštiti prirode i njezinom očuvanju putem medija, predavanja i izdavačke djelatnosti, te izvještava o prirodnim vrijednostima radi njihovog posjećivanja u cilju obrazovanja, razgledanja i rekreacije, te podizanje svijesti o značaju prirode i prirodnih vrijednosti općenito.

Putem web stranice www.zppks.ba, Facebook stranice KJU za zaštićena prirodna područja, YouTubea i Instagrama naši posjetioци se informišu o novostima i vijestima sa zaštićenih područja kao i o radu Javne ustanove. Njeguje se saradnja s printanim i elektronskim medijima, turističkim agencijama, nevladinim organizacijama, školama...

Javna ustanova je organizovala obilježavanje značajnih ekoloških datuma s osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo i učestvovala u organizaciji sportskih događaja koje su se odvijale na zaštićenim područjima.

U tom smislu Javna ustanova je učestvovala u organizaciji 1. Trebević traila koji je održan 5. februara 2022. godine na Trebeviću povodom jubileja otvaranja XIV Zimskih olimpijskih igara. U trci su učestvovala 63 takmičara iz Bosne i Hercegovine.

- Obilježen je **Svjetski dan šuma** na Bijambarama 21. marta gdje je učenicima osnovne škole „Srednje“ iz Srednjeg održano predavanje o značaju šuma, važnosti njihove zaštite i bijambarskim pećinama. Na manifestaciji je bio prisutan značajan broj učenika.
- Organizovano je obilježavanje 22. marta, **Svjetskog dana voda** na Vrelu Bosne gdje su učenici osnovne škole „Nafija Sarajlić“ iz Sarajeva izveli bogat i interesantan program.
- Na Trebeviću uz veliki broj učesnika i posjetilaca 22. aprila obilježen je **Dan planete Zemlje** gdje su učenici osnovne škole „Vrhbosna“ iz Sarajeva i Četvrte gimnazije sa Iliđe izveli recital sastavljen od ekoloških slogana, a nakon toga su im speleolozi održali predavanje o ovom datumu te o eko-sistemima pećina na zaštićenim područjima Kantona Sarajevo i njihovoj ugroženosti od klimatskih promjena.
- Događaj koji je Javna ustanova organizovala **22. maja s ciljem obilježavanja Svjetskog dana biološke raznolikosti** na Vrelu Bosne protekao je uz veliko interesovanje printanih i elektronskih medija i posjetilaca. U pratnji ornitologa, učenici osnovne škole „Vrhbosna“ iz Sarajeva i nešto stariji su imali priliku upoznati se s nekim od 112 vrsta ptica na Vrelu Bosne, gledati ih dvogledom i slušati njihov pjev.
- Obilježen je **5. juni, Svjetski dan zaštite okoliša** gdje su učenici Srednje škole poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti iz Sarajeva čistili i uređivali zaštićeno područje Trebevića.

Zajedno s medijskom grupacijom „Oslobođenje“, Ustanova je organizovala 30. juna društveno odgovorni projekat na zaštićenom području Bentbaše. Pod sloganima „Svi na Bentbašu“ i „Dođoh, vidjeh, sačuvah“, uposlenici „Oslobođenja“, „Gume M“, KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo, „Senigora“, Javna ustanove i drugih preduzeća i firmi učestvovali su na uređenju Aleje ambasadora.

U okviru projekta „Poznajemo i štitimo prirodne vrijednosti Kantona Sarajevo“, kojeg realizovao Centar za okolinu, energiju i resurse – CENER 21, te projekta obilježavanja značajnih ekoloških datuma u saradnji s osnovnim i srednjim školama, kojeg je organizovala Javna ustanova, organizovano je **31. augusta obilježavanje Noći šišmiša na Bentbaši**. Predavanje o šišmišima zainteresovanim učesnicima različitih generacija održali su predstavnici CENER-a 21, a o prirodnim vrijednostima Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“ predstavnici Javne ustanove. Tom prilikom su svi učesnici obišli ovo po mnogim faktorima jedinstveno područje.

Svake godine se organizuje tradicionalni **6. Skakavac trail** koji je održan 3. septembra. Sve trke i popratna dešavanja odvijali su na području Zaštićenog pejzaža „Skakavac“. Učesnici su se takmičili u trkama od 8, 5, 21 i 42 kilometra te u posebnoj trci – Canicross (trka vlasnika s psima). U sklopu najduže utrke od 42 kilometra održano je i 4. prvenstvo Bosne i Hercegovine u planinskom trčanju.

- U sklopu obilježavanja **Evropskog dana bez automobila**, Javna ustanova je organizovala 22. septembra bicikljadu na Vrelu Bosne na kojoj je učestvovalo više od trista učenika ilidžanskih osnovnih i srednjih škola te Srednje škole za okoliš i drveni dizajn iz Sarajeva. Start bicikljade je bio na početku Velike aleje na parking u kod fijakerskog stajališta, a učenici su vozili do Stojčevca i nazad uz policijsko i medicinsko obezbjeđenje.
- U sklopu **Evropskog vikenda posmatranja ptica**, 1. oktobra na Trebeviću završena je organizacija praktične edukacije o raznolikosti ptičijih vrsta na području ovog zaštićenog pejzaža. U pratnji ornitologa, učenici i studenti s područja Kantona Sarajevo su gledali ptice dvogledom i slušali njihov pjev. Evropski vikend posmatranja ptica obilježava se prvog vikenda u oktobru s ciljem da se mlada populacija upozna sa značajem očuvanja staništa, zimovališta i gnijezdilišta migratornih vrsta ptica te njihovih migratornih puteva.

Na prostoru Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ 8. oktobra bio je organizovan **Sajam lokalnih proizvoda i rukotvorina pod nazivom „Zlatne boje“**. Vlastite prehrambene proizvode poput meda, heljdinog brašna i ostalog te rukotvorine poput suvenira i različitih odjevnih predmeta od prirodnih materijala predstavili su stanovnici s područja općine Ilijaš koji gravitiraju Bijambarama. Nakon otvaranja sajma, u Informativno-edukativnom centru održano je predavanje o zaštićenim područjima Kantona Sarajevo te su prikazani nagrađeni promotivni filmovi mladih ambasadora zaštićenih područja. Predavanje i prikazivanje organizovani su u sklopu projekta „Poznajemo i štitimo prirodne vrijednosti Kantona Sarajevo“ kojeg realizuje nevladina organizacija CENER 21 iz Sarajeva.

- Na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ u sklopu obilježavanja **Oktobra – mjeseca zaštite od požara** održano je predavanje o požarima i njihovoj prevenciji učenicima Srednje škole poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti i Srednje škole za okoliš i drveni dizajn iz Sarajeva. Stručno predavanje su održali pripadnici Profesionalne vatrogasne jedinice Kantona Sarajevo koji su ih takođe upoznali i s vatrogasnom opremom.

Monitoring posjećenosti zaštićenih područja predstavlja redovno praćenje broja posjetilaca, organizovanih grupa, organizovanih turističkih posjeta od strane turističkih agencija, hotela itd.

Tabela 1. Pregled ostvarenih posjeta u 2022. godini - Zaštićeni pejzaž “Bijambare”

Vrsta ulaznica	Broj posjetilaca
Ulaznica u ZP "Bijambare" 1,00 KM	19.773
Ulaznica u ZP "Bijambare" 2,00 KM	37.937

Karta za turistički voz 1,00 KM	47.664
Ulaznica u pećinu 3,00 KM	11.772
Ulaznica u pećinu 2,00 KM	3.204
Ulaznica u pećinu 1,50 KM	3.747

Evidentiranjem kroz naplatu ulaza u prostor Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ konstatovana je posjeta od 57.710 posjetilaca, speleološke objekte su posjetila 18.723 posjetioca, dok je voz prevezao 47.664 putnika.

Tabela 2: Pregled ostvarenih posjeta u 2022. godini - Spomenik prirode "Vrelo Bosne"

Vrsta ulaznica	Broj posjetilaca
Ulaznica u SP "Vrelo Bosne" za odrasle 2,00 KM	225.993
Ulaznica u SP "Vrelo Bosne" za penzionere, invalidne osobe i student 1,00 KM	60.208

Spomenik prirode „Vrelo Bosne“ posjetilo je 286.201. posjetilac.

V 2. APLICIRANJE I REALIZACIJA PROJEKATA U JAVNOJ USTANOVU

V 2.1. Odobrena finansijska sredstva za programe/projekte iz 2021. godine koji su se realizovali tokom 2022. godine

- Program sufinansiranja zapošljavanja šehidskih porodica i porodica poginulih boraca odobren je od strane JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo". Pomenutim programom zaposlene su 3 (tri) osoba s evidencije nezaposlenih u Kantonu Sarajevo u trajanju od po 12 (dvanaest) mjeseci. Dvije osobe su bile zaposlene na obavljanju poslova na održavanju zaštićenih prirodnih područja i jedna osoba na obavljanju administrativnih poslova.
- Program sufinansiranja zapošljavanja za 2021. godinu – podsticajna mjera "Tražim poslodavca" odobrena je od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje. Po navedenoj podsticajnoj mjeri u radnom odnosu na određeno vrijeme u trajanju od 12 mjeseci je bila zaposlena jedna radnica.
- Program sufinansiranja zapošljavanja za Rome odobren je od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje. Po navedenoj podsticajnoj mjeri, u radnom odnosu na određeno vrijeme je bio zaposlen jedna radnik kome je Ugovor o radu prestao krajem izvještajnog perioda.
- Program finansiranja i realizacije "Programa javnih radova" odobren je od strane JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo". Pomenutim programom angažovane su 2 (dvije) osobe s evidencije nezaposlenih u Kantonu Sarajevo u trajanju od po 2 (dva) mjeseca odnosno 44 radna dana.

V 2.2. Odobrena finansijska sredstva za programe/projekte iz 2022. godine koji su se realizovali tokom 2022. godine

- Program finansiranja i realizacije "Programa javnih radova" odobren je od strane JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo". Pomenutim programom angažovane su 24 osobe s evidencije nezaposlenih u Kantonu Sarajevo u trajanju od po 2 (dva) mjeseca odnosno 44 radna dana.
- Program sufinansiranja zapošljavanja pripravnika odobren od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje. Putem navedenog projekta u Javnoj ustanovi pripravnički staž u trajanju od po 6 mjeseci je obavilo 5 (pet) pripravnika SSS IV stepen šumarske i ekološke struke u svojstvu pripravnika nadzornika prirode.

V 2.3. Odobrena finansijska sredstva za programe /projekte koji su odobreni i čija realizacija je započeta u 2022. godini

- Program sufinansiranja zapošljavanja „Služba u saradnji s poslodavcima“. Od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje je odobreno sufinansiranje zapošljavanja 7 (sedam) osoba sa evidencije nezaposlenih, pri čemu su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme u trajanju od po 12 mjeseci na poslovima održavanja zaštićenih prirodnih područja i poslovima naplate ulaza u područje Spomenika prirode „Vrelo Bosne“.
- Program sufinansiranja zapošljavanja „Tražim poslodavca 2022“. Od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje je odobreno sufinansiranje zapošljavanja tri (3) osobe sa evidencije nezaposlenih, pri čemu su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme u trajanju od po 12 mjeseci na poslovima održavanja zaštićenih prirodnih područja, poslovima naplate ulaza u područje Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, te jedna osoba VSS u svojstvu zaposlenika za biodiverzitet i održivi razvoj.
- Putem programa JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ sufinansiranje zapošljavanja teško upošljivih kategorija zaposlena je jedna osoba na određeno vrijeme u trajanju od 12 mjeseci na poslovima održavanja zaštićenih područja.
- Program sufinansiranja zapošljavanja šehidskih porodica i porodica poginulih boraca – branitelja „VAUČER ZA POSAO“ odobren od strane JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ putem kojeg je zaposleno 6 (šest) osoba na određeno vrijeme u trajanju od po 24 mjeseca.

VI PROGRAMSKA ORIJENTACIJA

Programska orijentacija Javne ustanove je zasnovana na temelju utvrđene vizije i smjernica zaštićenih područja i obavljanju poslova koji će proisteći iz Programa rada.

Programska orijentacija u narednom periodu će se zasnivati na kontinuiranom održavanju, obnavljanju i zaštiti utvrđenih prirodnih vrijednosti u skladu sa zakonskim propisima.

Nastavit će se provođenje monitoringa prirodnih vrijednosti zaštićenih područja.

U narednom periodu Javna ustanova će shodno raspoloživim finansijskim sredstvima i odobrenim projektima nastojati da ulaže u infrastrukturu s ciljem poboljšanja sadržaja koja su usmjerena prema edukaciji posjetilaca i obogaćivanju ponude s novim sadržajima u zaštićenim područjima.

Značajan iskorak će biti realizacija I faze projekta formiranja botaničke bašte na području Zaštićenog pejzaža "Trebević", koji će biti po svojoj naravi prvi takav objekat u zaštićenim područjima.

Planirano je i dalje apliciranje na projekte prema programima Evropske unije, te na projekte prema domaćim izvorima finansiranja.

VII IZVRŠAVANJE PLANIRANIH KONTINUIRANIH POSLOVA

Pored realizacije Programa rada i pojedinačnih projekata, Javna ustanova obavlja kontinuirane poslove u okviru redovne djelatnosti koji se odvijaju kroz:

- ↗ stalno prisustvo i neposredan nadzor u zaštićenim područjima,
- ↗ evidentiranje i izvještavanje,
- ↗ izradu projekata,
- ↗ stručno obrazovanje i usavršavanje,
- ↗ pravne, ekonomske i opće poslove.

U skladu s odredbama Uredbe o načinu rada i ovlastima nadzorničke službe zaštite prirode ("Sl. novine Federacije BiH", broj 14/16), nadzornici u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo vrše neposredan nadzor, te prate stanje flore i faune, geomorfoloških, hidroloških i drugih prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti u zaštićenim područjima, daju inicijalne informacije posjetiocima, pomažu prilikom obilaska i razgledanja zaštićenih područja, nadgledaju, prate i kontrolišu dopuštene djelatnosti i radnje posjetilaca i vlasnika nekretnina u zaštićenim područjima, te drugih pravnih i fizičkih lica, sprečavaju neovlaštenom licu ulazak u zaštićena područja i objekte, pružaju pomoć i saraduju s lokalnim stanovništvom i drugim nosiocima stvarnih prava na nekretninama u zaštićenim područjima u cilju zaštite prirodnih i drugih vrijednosti, nadziru i pomažu organizatore i učesnike edukacijskih aktivnosti, naučnih i drugih istraživanja, sprečavaju loženja vatre i primjenjuju pravila i mjere zaštite od požara, čuvaju šume i šumska zemljišta od bespravnog oduzimanja i korištenja, od bespravne sječe, kao i druge radnje u skladu s propisom kojim se reguliše upravljanje šumama, prate pojave i kretanja biljnih bolesti i štetočina i štete nanesene šumi od divljači, sprečavaju postavljanje ljetnih bašti bez dozvola, sprečavaju bespravne gradnje, kretanja motornih vozila u zonama zabrane, kao i zaustavljanje i parkiranja istih, i druge bespravne radnje u područjima, učestvuju u regulisanju fijakerskog saobraćaja, saraduju s nadležnom jedinicom policijske uprave, Upravom za šumarstvo i vatrogasnim jedinicama, te po potrebi traže od istih asistencije.

Pored gore navedenih poslova, izdvajamo rad nadzornika koji svojim radom na terenu prvi signaliziraju radnje koje nisu u skladu s dozvoljenim mjerama propisanim zakonima o proglašenju područja zaštićenim.

Što se tiče zastupničkih pitanja i inicijativa tokom 2022. godine, Javna ustanova je dostavila ukupno pet (5) odgovora na zastupničke pitanja i inicijative.

Kada se radi o vijećničkim pitanjima i inicijativama tokom 2022. godine, Javnoj ustanovi su upućene četiri (4) vijećničke inicijative i pitanja na koje se Javna ustanova očitovala.

U izvještajnom periodu se obavljala korespondencija s organima uprave, upravnim organizacijama na svim nivoima vlasti, sudovima, te ostalim pravnim i fizičkim licima, tako da je Javna ustanova vodila oko 1.183 različita predmeta.

U izvještajnom periodu stručni kadar Javne ustanove je aktivno bio uključen prilikom izrade planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima kao i planova upravljanja posjetiocima čiji je naručilac resorno ministarstvo. Učešće stručnih saradnika je bilo u smislu davanja komentara, sugestija, prijedloga i primjedbi na radne verzije, nacрте i prijedloge dokumenata. Naime, radilo se o Planu upravljanja za Zaštićeni pejzaž „Bijambare“, te planovima upravljanja posjetiocima za područje Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, Zaštićenog pejzaža „Trebević“ i Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, te Plan upravljanja posjetiocima za Spomenik prirode „Skakavac“.

Tokom obavljanja poslova iz svog djelokruga rada vršila se pismena korespondencija s organima uprave, upravnim organizacijama, javnim preduzećima, javnim ustanovama, udruženjima, te drugim pravnim i fizičkim licima. Korisnicima zaštićenih prirodnih područja su se davala odobrenja za provođenje dozvoljenih aktivnosti pod uslovom da iste ne ugrožavaju i ne štete prirodnim vrijednostima koje se štite.

U izvještajnoj godini su se poduzimale aktivnosti na prikupljanju dokumentacije i izradi projekata u svrhu prijave na javne pozive za odobravanje finansijskih sredstava.

Obrazovanje i usavršavanje kadrova se obavljalo putem učešća na seminarima iz oblasti pripreme i apliciranja projekata prema EU fondovima, stručnih seminara iz oblasti zaštite šuma, prirodnih vrijednosti voda, zatim ekonomskih poslova upravljanja i menadžmenta.

Pored navedenih poslova, kontinuirano su se obavljali stručni poslovi, zatim pravni, ekonomski, kao i ostali administrativni poslovi, te poslovi neposrednog nadzora na terenu.

Što se tiče pravnih poslova, vršile su se pripreme materijala za održavanje sjednica Upravnog odbora i Nadzornog odbora, obavljali su se kadrovski poslovi izrade ugovora, odluka, prijava i odjava radnika, te osoba angažovanih po osnovu povremenih i privremenih poslova putem projekta „Javni radovi“, provodili disciplinski postupci zbog postojanja povreda radne obaveze, provodile zakonske procedure javnih nabavki robe, usluga i radova. Također, Javna ustanova je provodila konkursne procedure zapošljavanja radnika.

Javna ustanova je uz saradnju s Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo sudjelovala u antikoruptivnim aktivnostima te dostavljala tražene podatke u vezi s provođenjem aktivnosti na dostavljanju i unosu podataka u već postojeće registre (Registar imenovanih u javnom sektoru, Registar zaposlenih u javnom sektoru, Registar o javnim nabavkama u Kantonu Sarajevo kao i Registar javnih oglasa).

U izvještajnom periodu Upravni odbor je održao ukupno 7 (sedam) redovnih sjednica i 2 (dvije) hitne sjednica, dok je Nadzorni odbor održao ukupno 5 (pet) sjednica.

U izvještajnom periodu Javna ustanova je provodila i zakonske procedure javnih nabavki robe, usluga i radova, a detaljnije informacije su navedene u Izvještaju o provedenim postupcima javnih nabavki koji je sastavni dio ovog izvještaja.

Pravna služba je u saradnji s Nadzorničkom službom obrađivala zapisnike i službene zabilješke sa ostalom dokumentacijom o nedozvoljenim aktivnostima i radnjama kao i povredama mjera zaštite

pravnih i fizičkih lica u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, te pripremala zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka prema nadležnim organima.

Sa aspekta prijave ilegalnih radnji u zaštićenim prirodnim područjima, u izvještajnom periodu nije bilo ilegalnih prijava.

VIII PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI

Upravni odbor Javne ustanove je usvojio Pravilnik o radu, dok je Vlada Kantona Sarajevo donijela Odluku broj: 02-05-36548-4/19 od 03.10.2019. godine o davanju saglasnosti na Pravilnik o radu. Pravilnikom o radu su sistematizovana 42 izvršioca, dok je Pravilnikom o izmjenama dopunama Pravilnika o radu povećan broj izvršilaca sa 42 na 55.

U radnom odnosu na neodređeno vrijeme evidentirano je 27 radnika.

Tabela 3: Pregled uposlenih na neodređeno vrijeme po važećoj sistematizaciji radnih mjesta:

Stručna sprema predviđena sistematizacijom	Broj radnika
VSS	1 radnik ¹
VSS	11 radnika
SSS III i IV stepen	16 radnika
	Ukupno: 28 radnika

U Javnoj ustanovi su se u protekloj godini zapošljavali i angažovali radnici na određeno vrijeme putem projekata JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" i Federalnog zavoda za zapošljavanje što je i detaljno obrazloženo u ovom izvještaju. Također je na osnovu Saglasnosti resornog ministarstva, a nakon provedene procedure javnog oglašavanja, bilo zaposleno 6 (šest) radnika na određeno vrijeme u trajanju do 12 mjeseci. Radnici obavljaju poslove naplate ulaza u područje Spomenika prirode "Vrelo Bosne", zatim uređenja i održavanja zaštićenih prirodnih područja. U izvještajnom periodu Javna ustanova je od strane Vlade Kantona Sarajevo pribavila saglasnost za zapošljavanje 6 osoba te je u izvještajnom periodu okončala procedure zapošljavanja radnika na neodređeno vrijeme. Konkretno, radi se o radnim mjestima glavnog nadzornika, zatim nadzornika, stručnog saradnika za međunarodne projekte i tri izvršioca na radnom mjestu inkasanta na naplati ulaza u prostor Spomenika prirode "Vrelo Bosne". Također krajem 2021. godine Javna ustanova je uspjela od strane Vlade Kantona Sarajevo pribaviti saglasnost za zapošljavanje 5 radnika na neodređeno vrijeme i okončala procedure javnog oglašavanja u skladu s Uredbom Vlade Kantona Sarajevo o prijemu u radni odnos u javnom sektoru. Konkursna procedura je uspješno okončana bez žalbi i inspekcijskog nadzora u mjesecu januaru 2022. godine.

Bitno je napomenuti i činjenicu da je jednom radniku koji je bio zaposlen na neodređeno vrijeme na radnom mjestu nadzornika zbog ispunjavanja zakonskih uslova odlaska u penziju prestao radni odnos zaključno s mjesecom oktobrom 2022. godine.

Resorno ministarstvo je u skladu sa svojim ingerencijama krajem 2022. godine odobrilo zapošljavanje 2 nadzornika prirode u trajanju do 12 mjeseci, a Javna ustanova je u izvještajnom periodu započela proceduru javnog oglašavanja shodno odredbama Uredbe Vlade Kantona Sarajevo.

¹ Direktor javne ustanove rukovodnu funkciju u mandatnom periodu obnaša u radnom odnosu na određeno vrijeme.

S druge strane, u svrhu realizacije programa i projekata, u Javnoj ustanovi se ukazala potreba za angažovanjem vanjskih saradnika. Najčešće je u pitanju realizacija projekata koji su detaljno opisani u prethodnim poglavljima ovog izvještaja i izvršiocima su se naknade isplaćivale od obezbijeđenih projektnih sredstava.

IX NAČIN OSTVARIVANJA SARADNJE S FEDERALNIM ORGANIMA, DRUGIM KANTONIMA, OPĆINAMA, GRADOM SARAJEVOM, OMBUDSMENIMA, NEVLADINIM SEKTOROM I DR.

Javna ustanova u kontinuitetu saraduje s resornim ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša - Sektorom zaštite okoliša u vezi svih bitnih pitanja za funkcionisanje Javne ustanove.

Ministarstvo je svojim prijedlozima, sugestijama i smjernicama dalo poseban doprinos efikasnom radu Javne ustanove i njenih radnika. Pored konstantne savjetodavne pomoći, resorno ministarstvo Javnoj ustanovi daje značajnu finansijsku podršku.

Također Javna ustanova je ostvarila vrlo uspješnu saradnju sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo koje je Javnoj ustanovi pružilo i značajnu finansijsku podršku.

U posljednjih nekoliko godina ostvarena je veoma uspješna saradnja s Federalnim ministarstvom okoliša i turizma. U tom kontekstu realizovane su brojne aktivnosti zahvaljujući finansijskim sredstvima odobrenim od strane prednje navedenog ministarstva, a u cilju uspostave monitoringa prirodnih vrijednosti, razvoja ekoturizma, kao i izgradnje infrastrukture kojom se unapređuje turistička ponuda zaštićenih područja. Prilikom vršenja poslova i zadataka iz djelokruga rada.

Javna ustanova je ostvarila značajnu saradnju s organima uprave i upravnim organizacijama na federalnom i kantonalnom nivou, kantonalnim javnim komunalnim preduzećima, kantonalnim javnim preduzećima, općinama, visokoškolskim ustanovama i školama. Pored gore navedenih institucija, ostvarena je saradnja s nacionalnim parkovima i parkovima prirode iz BiH i regije, WWF-om (Svjetskom organizacijom za zaštitu prirode), Turističkom zajednicom Kantona Sarajevo, fondacijama i udruženjima, lokalnim zajednicama zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo, te ostalim pravnim i fizičkim licima.

Broj: 03-510/23

Sarajevo, 23.05.2023. godine

PRILOZI IZVJEŠTAJA O RADU JAVNE USTANOVE:

- Izvještaj o radu Upravnog odbora Kantonalna javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu;
- Izvještaj o radu Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu i
- Izvještaj o radu direktora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu.

U skladu sa članom 26. alineja 11., a u vezi sa alinejom 13. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja p o d n o s i

IZVJEŠTAJ O RADU UPRAVNOG ODBORA KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2022. GODINU

Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem broj: 02-04-2751-13.1/20 od 06.02.2020. godine imenovala Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu Javna ustanova) u sljedećem sastavu:

1. Mario Vukasović, predsjednik
2. Hanka Mušinbegović, član i
3. Elma Reiz-Bešić, član (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

Upravni odbor je imenovan na mandatni period od 4 (četiri) godine. U izvještajnom periodu Upravni odbor je kontinuirano održavao sastanke, te razmatrao aktuelna pitanja s kojima se Javna ustanova susrela i bio je involviran u sva dešavanja Javne ustanove.

U periodu od 12 mjeseci 2022. godine, Upravni odbor je održao ukupno **sedam (7) redovnih sjednica i dvije (2) vanredne sjednice**.

Na svojim sjednicama Upravni odbor je redovno analizirao aktuelnu problematiku koja je od značaja za djelatnost, rad, izvršavanje poslova i zadataka utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima.

Sjednicama su prisustvovali i Asad Jelešković, direktor Javne ustanove, te stručni saradnici u svojstvu zapisničara, te ostali radnici zavisno od materijala koji je bio predmet dnevnog reda.

Na osnovu ovlaštenja utvrđenih odredbama Zakona o ustanovama i Pravilima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja, Poslovnika o radu Upravnog odbora, Upravni odbor je obavljao poslove iz svoje nadležnosti. U tom smislu tokom izvještajnog perioda Upravni odbor je

1. Utvrdio:

- Program rada s finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu broj: 01-204/22 od 07.03.2022 godine;
- Plan nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu broj: 01-206/22 od 07.03.2022. godine;
- Plan nabavke po projektu "Nature for Recovery"- EU4Business Recovery (GIZ) broj: 01-207/22 od 07.03.2022. godine;
- Uputstvo za dojavu, prikupljanje, rješavanje i arhiviranje ilegalnih i nedozvoljenih aktivnosti na zaštićenim prirodnim područjima broj: 01-208/22 od 07.03.2022. godine;
- Operativno- tehnički plan gašenja požara za 2022. godinu broj: 01-205/22 od 07.03.2022. godine;
- Plan zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2022./2023. godina broj: 01-452/22 od 19.05.2022. godine;
- Dopuna i izmjene plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu broj: 01-206-1/22 od 19.05.2022. godine;
- Plan zaštite od požara na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo broj:01-578/22 od 15.06.2022. godine;

- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022 godinu broj: 01-206-2/22 od 11.08.2022 godine;
- Program zaštite očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih prirodnih područja za 2022. godinu broj: 01-749/22 od 11.08.2022. godine;
- Izmjena i dopuna Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022 godinu broj: 01-206-3/22 od 02.09.2022. godine.

2. Donio:

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu broj: 01-382/22 od 26.04.2022. godine;
- Privremene upravljačke smjernice za Spomenik prirode "Skakavac" broj: 01-453/22 od 19.05.2022. godine;
- Pravilnik o dopunama Pravilnika o radu broj: 01-940/22 od 19.10.2022. godine;
- Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o zaštiti od požara 01-1176/22 od 27.12.2022. godine;
- Posebnu odluku o nabavci i isporuci nafte i naftnih derivata za period 2023/2024 godina sa zaključivanjem okvirnog sporazuma broj. 01-1166/22 od 27.12.2022. godine.

3. Usvojio:

- Godišnji obračun Javne ustanove za 2021. godinu;
- Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2021. godinu s Izvještajem o radu Upravnog odbora, Izvještajem o radu Nadzornog odbora, Izvještajem o radu direktora i Izvještajem o provedenim postupcima javnih nabavki broj: 01-575/22 od 15.06.2022. godine;
- Izvještaj o stepenu realizacije Programa rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godine broj: 01-748/22 od 11.08.2022. godine;
- Izvještaj o pokrenutim i realizovanim postupcima javnih nabavki robe, usluga i radova Javne ustanove za 2020. godinu broj: 01-749/22 od 11.08.2022. godine.

Također, Upravni odbor je odlučivao o svim bitnim pitanjima za obavljanje djelatnosti Javne ustanove i usmjeravao njen rad, odlučivao o korištenju finansijskih sredstava preko iznosa utvrđenog Pravilima Javne ustanove i obavljao druge poslove iz svog djelokruga rada.

Tokom svog rada Upravni odbor je usvajao zapisnike s prethodnih sjednica, primao na znanje informacije o pokrenutim i realizovanim aktivnostima Javne ustanove, usvajao izvještaje. Pored normativnih akata, Upravni odbor je tokom 2022. godine donosio i pojedinačne odluke, razmatrao i donosio odluke po uložnim prigovorima nakon okončanih procedura javnog oglašavanja zapošljavanja (dva prigovora nakon provedena dva javna oglasa), zauzimao različite stavove i direktoru Javne ustanove davao usmjerenja po pitanju rukovođenja Javnom ustanovom.

Predsjednik
Upravnog odbora

Broj: 01-510-1/23

Sarajevo, 23.05.2023. godine

U skladu sa članom 35. alineja 4. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, Nadzorni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja p o d n o s i

IZVJEŠTAJ O RADU NADZORNOG ODBORA KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2022. GODINU

Organ kontrole poslovanja u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova) je Nadzorni odbor.

Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem broj: 02-04-2751-13.2/20 od 06.02.2020. godine imenovala Nadzorni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja u sljedećem sastavu:

1. Nenad Marilović, predsjednik
2. Fuad Durgut, član i
3. Sadiković Amela, član (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

Nadzorni odbor je imenovan na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Na osnovu ovlaštenja utvrđenih odredbama Zakona o ustanovama, Pravilima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja i Poslovníkom o radu, Nadzorni odbor je obavljao poslove iz svog djelokruga rada.

Nadzorni odbor je zasjedao u punom sastavu. Sjednicama je prisustvovao i direktor Javne ustanove Asad Jelešković, dipl.ing.polj.

U periodu od 12 mjeseci 2022. godine, Nadzorni odbor je održao ukupno **5 (pet) redovnih sjednica**.

U izvještajnom periodu Nadzorni odbor je:

1. Analizirao, prihvatio i proslijedio na dalje postupanje Upravnom odboru:
  - Godišnji obračun Javne ustanove za 2021. godinu;
  - Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2021. godinu s Izvještajem o radu Upravnog odbora, Izvještajem o radu Nadzornog odbora, Izvještajem o radu direktora Javne ustanove i Izvještajem o provedenim postupcima javnim nabavkama;
  - Informaciju o obavljenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na dan 31.12.2021. godine;
  - Program rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu s pripadajućim finansijskim planom;
  - Plan nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu;
  - Dopuna i izmjene plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu;
  - Dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022 godinu;
  - Izmjena i dopuna Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu;
  - Izvještaj o stepenu realizacije Programa rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu;

- Izvještaj o pokrenutim i realizovanim postupcima javnih nabavki robe, usluga i radova Javne ustanove za 2022. godinu.

Razmatrane i prihvaćene materijale Nadzorni odbor je uputio na dalju proceduru Upravnom odboru.

Na svojim sjednicama Nadzorni odbor pored analiziranja i razmatranja gore pobrojanog materijala donosio je odluke, zaključke, saglasnosti, zapisnike sa sjednica i dr.

Napominjemo da Javna ustanova posluje putem Jedinственog računa Trezora Kantona Sarajevo te da se svi računovodstveni poslovi obavljaju putem Ministarstva finansija Kantona Sarajevo.

**Predsjednik
Nadzornog odbora**

Broj: 02-510-2/23
Sarajevo, 23.05.2023. godine

U skladu sa članom 32. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, direktor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja p o d n o s i

IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2022. GODINU

Organ rukovođenja u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova) je direktor.

Upravni odbor je uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona Sarajevo donio Odluku broj: 01-459/21 od 19.07.2021. godine o imenovanju Asada Jeleškovića za direktora Javne ustanove na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Direktor Javne ustanove je poduzimao aktivnosti na realizaciji kako programskih aktivnosti tako i vanprogramskih aktivnosti koje proizlaze iz djelokruga rada Javne ustanove, te je kontinuirano pratio, usmjeravao i vršio kontrolu izvršenja radnih zadataka svih radnika pri čemu je vodio računa o utvrđivanju problema, vršio analizu alternativnih rješenja, kao i selekciju najboljih rješenja kao osnovu za provođenje poslovnih akcija Javne ustanove.

U izvještajnom periodu su se obavljali poslovi utvrđeni Zakonom o ustanovama i Pravilima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja, a to su:

1. organizacija rada i rukovođenje radom Javne ustanove;
2. prisustvo svim sjednicama Upravnog i Nadzornog odbora;
3. izvršavanje odluke i zaključaka Upravnog odbora i Nadzornog odbora;
4. pripremanje planova, programa, informacija i izvještaja, te dostavljanja na razmatranje, utvrđivanje i prihvatanje Upravnom odboru i Nadzornom odboru;
5. zastupanje i predstavljanje Javne ustanovu prema trećim licima;
6. zaključivanje ugovora i sporazuma;
7. organizovanje i usklađivanje procesa rada, predlaganje poslovne politike Javne ustanove;
8. saradnja s lokalnim zajednicama, stručnim i drugim organizacijama;
9. briga o finansijskom poslovanju;
10. saradnja sa zaštićenim prirodnim područjima iz BiH i regiona.

U izvještajnom periodu na osnovu svojih ovlaštenja direktor je donio Plan integriteta Javne ustanove za 2023. godinu te imenovao menadžera integriteta. Također direktor je u okviru svojih ovlaštenja odlukom odredio i imenovao osobe zadužene za provođenje procedura prijave korupcije i nedozvoljenih radnji.

U skladu s nadležnostima, tokom izvještajnog perioda organ rukovođenja je donosio različite odluke, rješenja, zatim potpisivao ugovore, sporazume, memorandume o saradnji koji su bili od interesa za cjelokupni rad Javne ustanove.

Proveden je veliki broj postupaka javnih nabavki, pri čemu su zaključivani ugovori o nabavci robe, ustupanju usluga i izvođenju radova koji su neophodni za kontinuirano obavljanje poslova za djelokrug rada Javne ustanove. Tokom provođenja zakonskih postupaka javnih nabavki bitno je napomenuti da je u izvještajnom periodu bila uložena samo jedna žalba na tendersku dokumentaciju po pokrenutom konkurentskom zahtjevu.

Tokom 2022. godine direktor je gostovao i davao intervju u svrhu promocije zaštićenih prirodnih područja na različitim tv i radio stanicama, ali i drugim medijima štampanog i elektronskog karaktera. Direktor je pokrenuo službenu Facebook i Instagram stranicu Javne ustanove kao i You tube kanal. Sve navedene aktivnosti su doprinijele podizanju i razvoju ekološke svijesti šire društvene zajednice o značaju zaštićenih područja, kao i pružanju relevantnih informacija posjetiocima o ljepotama zaštićenih područja te njihovoj odluci da ih dođu posjetiti.

Također je prisustvovalo seminarima, radionicama i okruglim stolovima i panel-diskusijama.

Kontinuirano je ostvarivana saradnja s načelnicima općina koje gravitiraju zaštićenim prirodnim područjima, a posebno je ostvarena uspješna saradnja s Općinom Ilidža i Općinom Ilijaš. Pokretane su inicijative zajedničkog finansijskog ulaganja u unapređenje zaštićenih područja.

Također, ostvarena je uspješna saradnja s organima uprave i upravnim organizacijama na federalnom i kantonalnom nivou, kantonalnim komunalnim i javnim preduzećima, visokoškolskim ustanovama, lokalnim stanovništvom zaštićenih područja i ostalim pravnim licima, te i nacionalnim parkovima i parkovima prirode iz BiH i regije, Turističkom zajednicom Kantona Sarajevo, fondacijama, udruženjima, institutima.

U izvještajnom periodu direktor je redovno informisao o zaključcima kako Upravnog odbora, tako i Nadzornog odbora, kao i o svakodnevnim dešavanjima resorno ministarstvo.

Na kraju se može zaključiti da je direktor svojim nesebičnim zalaganjem i vođenjem poslovne politike unaprijedio, afirmisao i poslovanje Javne ustanove, a kao najbolji pokazatelj poslužit će podatak o ostvarenim vlastitim prihodima od prodaje ulaznica i karti u zaštićena prirodna područja gdje se zvanično vrši naplata ulaza, te ambijentalnom uređenju lokaliteta Stojčevac.

Broj: 03-510-3/23
Sarajevo, 23.05.2023. godine

U skladu sa članom 32. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, direktor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja p o d n o s i

**IZVJEŠTAJ
O FINANSIJSKOM POSLOVANJU KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA
PODRUČJA ZA 2022. GODINU**

Imajući u vidu elemente i pokazatelje navedene u finansijskom planu za 2022. godinu, predlažemo izvještaj o realizaciji prihoda i rashoda za 2022. godinu. Slijedi prikaz planiranih i ostvarenih prihoda i planiranih i ostvarenih rashoda. Obrazloženje je sastavni dio finansijskog izvještaja.

PRIHODI					
Red. br.	Ekon. kod	OPIS	RAZGRANIČEN O IZ 2021. U 2022. GODINU	OSTVARENO U 2022. GODINI	RAZGRANIČEN O IZ 2022. U 2023. GODINU
1	722600	Vlastiti prihodi	0,00	637.944,00	0,00
2	722400	Naknada za opće korisne funkcije šuma		30.500,00	
		UKUPNO	0,00	668.444,00	
3		Tekući transferi i donacije	425.764,00	120.021,00	729.989,00
5	722545	Namjenski prihodi razvrstani po ekonomskim kodovima		260.500,00	
		UKUPNO	425.764,00	380.521,00	729.989,00
6		UKUPNI PRIHODI IZ VLASTITIH PRIHODA, DONACIJA I PRIMLJENIH TEKUĆIH TRANSFERA BEZ RAZGRANIČENIH PRIHODA	425.764,00	1.048.965,00	
7		Prihodi iz Budžeta za tekuće izdatke	0,00	929.527,00	
UKUPNO OSTVARENO UVEĆANO ZA RAZGRANIČENA SREDSTVA IZ 2021. godine				2.404.256,00	

1. 722 600 – Vlastiti prihodi budžetskih korisnika- na ovom ekonomskom kodu u 2022. godini ukupno je ostvareno **637.944,00** što je za 219.186,00 KM više u odnosu na isti period 2021. godine.

Ukupan iznos naplaćenih vlastitih prihoda od prodaje ulaznica u područje Spomenika prirode "Vrelo Bosne" kao i ulaznica u područje Zaštićenog pejzaža "Bijambare" , karti za turistički voz na elektropogon i ulaznica u Bijambarske pećinu iznosi 617.712,00 KM.

Ukupna sredstva koja su tokom 2022. godine naplaćena po osnovu izdavanja u zakup poslovnog prostora (restorana) i ostvorenog prostora ispred objekta (ljetne bašte) koji se nalaze u sklopu Informativno- edukacionog centra na Bijambarama iznose 20.232,00 KM.

Ukupni iznos naknada za opće korisne funkcije šuma iznosi 30.500,00 KM, a odnosi se na sredstva dodijeljena od strane Ministarstva privrede po osnovu sufinansiranja odobrenih projekata:

- Uređenje šumskih sastojina u cilju integralne zaštite šuma na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare" i
- Uređenje šumskih sastojina i staza, te uklanjanje konkurentskih i korovskih vrsta na prostoru Spomenika prirode "Vrelo Bosne"- lokaliet Stojčevac.

2. 731 100- Ukupan iznos primljenih transfera i donacija u 2022. godini iznosio je 120.021,00 KM.

Iznos od **66.477,90 KM** je ostvaren po osnovu realizacije završnih/ finalnih faza odobrenog međunarodnog projekta ADRION.

Sredstva u iznosu od 49.974,10 predstavljaju sredstva doznačen od strane općina i drugih nivoa vlasti.

Ukupan iznos ostvarenih donacija u 2022. godini iznosio je 3.569,00 KM.

Ukupan iznos sredstava koji je razgraničen iz 2022. u 2023. godinu iznosi **729.989,00 KM**. Ovaj iznos predstavlja zbir ostvarenih a neutrošenih sredstava u 2022. godini i dio neutrošenih sredstava koja su iz 2020. godine razgraničena u 2021. godinu.

Iznos razgraničenih sredstava u 2023. godinu je za 304.225,00 KM veći u odnosu na iznos razgraničenih sredstava u 2022. godinu.

Iznos razgraničenih sredstava koja su ujedno I namjenska sredstva utrošiće se, uz učešće vlastitih prihoda Javne ustanove, na realizaciju odobrenih projekata:

- a) Uređenje šumskih sastojina u cilju integralne zaštite šuma na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare";
- b) Uređenje šumskih sastojina i staza, te uklanjanje konkurentskih I korovskih vrsta na prostoru Spomenika prirode "Vrelo Bosne"- lokaliet Stojčevac.
- c) Adaptaciju javnog toaleta na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“;
- d) Revitalizacija i prezentacija prirodnog naslijeđa u nukleusu Spomenika prirode „Vrelo Bosne“;
- e) Rekonstrukcija pješačke staze Ravne - Vidikovac na području Zaštićenog pejzeža „Trebević“;
- f) Inventarizacija populacije reptila i vodozemaca;
- g) Rekultivacija i ekološka revitalizacija prostora na šetalištu Dariva;
- h) Uspostava kontinuiranog monitoringa lipa u Aleji ambasadora;
- i) Uređenje posjetiteljske infrastrukture u užem kompleksu bijambarskih pećina;
- j) Rekonstrukcija vodovoda na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“;

- k) Istraživanje i izrada smjernica/programa za restauraciju tresetišta na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“;
- l) Istraživanje staništa orhideja na zaštićenim prirodnim područjima sa publiciranjem rezultata;
- m) Izrada promotivno-edukativnog videomaterijala zaštićenih prirodnih područja;
- n) Nabavka i ugradnja urbanog/parkovskog moblijara za područje Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, lokalitet Stojčevac;
- o) Zamjena postojeće rasvjete sa novim energetske efikasnijim sistemom rasvjete u nukleusu Spomenika prirode „Vrelo Bosne“.

RASHODI

			ZAKONSKI BUDŽET 2022. GODINE	IZVRŠENO U 2022. GODINI	% IZVRŠENJA
		TEKUĆI RASHODI	2.018.152,00	1.712.792,59	84,87
	610000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA UPOSLENIH	1.143.667,00	1.040.899,21	91,01
1	611100	Bruto plaće i naknade	927.590,00	857.158,90	92,41
2	611200	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	216.077,00	183.740,31	85,03
3	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	94.858,00	94.857,11	100,00
4	613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	779.627,00	577.036,27	74,01
	613100	Putni troškovi	17.700,00	7.513,47	42,45
	613200	Izdaci za energiju	27.633,00	19.593,82	70,91
	613300	Izdaci za komunalne usluge	46.200,00	37.781,57	81,78
	613400	Nabavka materijala	53.500,00	47.516,84	88,82
	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	47.900,00	36.921,65	77,08
	613600	Unajmljivanje imovine i opreme	32.900,00	31.285,68	95,09
	613700	Izdaci za tekuće održavanje	131.200,00	76.989,91	58,68
	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	13.167,00	9.321,07	70,79
	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	399.737,00	307.197,99	76,85
	YBK001	Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	3.190,00	2.914,27	91,36
	YBK 002	Posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	6.500,00	0,00	0,00
5	614000	TEKUĆI TRANSFERI	5.305,00	5.201,28	98,04
	614800	Drugi tekući transferi- sudske presude po tužbama uposlenika KS	5.305,00	5.201,28	98,04
6	615000	KAPITALNI TRANSFERI	50.000,00	0,00	0,00
	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	50.000,00	0,00	0,00
7	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	754.609,00	294.764,72	39,06
	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.948,00	0,00	0,00
	821200	Nabavka građevina	2.000,00	0,00	0,00
	821300	Nabavka opreme	326.700,00	216.020,61	66,12
	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0,00	0,00	0,00
	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	423.961,00	78.744,11	18,57
U K U P N O :			2.828.066,00	2.012.758,59	71,17

1. Bruto plaće i naknade - konto 611100

Zakonskim budžetom Kantona Sarajevo za bruto plaće i naknade zaposlenih predviđena su sredstva u iznosu od **927.590,00 KM**, a utrošeno je **857.158,90 KM**.

Izdaci na ovom ekonomskom kodu obuhvataju:

- neto plaće i naknade plaća (bez poreza na dohodak) u iznosu od **536.610,00 KM**;
- akontacija poreza na dohodak u iznosu od **40.494,00 KM**;

- doprinose na teret uposlenih u ukupnom iznosu od **280.054,00 KM**:
  - doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje 153.578,00 KM;
  - doprinosi za zdravstveno osiguranje 112.925,00 KM;
  - doprinosi za zapošljavanje 13.551,00 KM.

Planirana masa sredstava za plaće po uvećanom koeficijentu od 0,5 % utvrđena je na bazi 34 uposlenika koji su u radnom odnosu. Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati u 2022. godini iznosi 50 zaposlenih, a uključuje zaposlene u stalnom radnom odnosu, zaposlene na određeno kao i zaposlene po projektima Federalnog zavoda za zapošljavanje i Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Plaće direktora i uposlenika Javne ustanove obračunate su u skladu sa odredbama Pravilnika o radu koji je usaglašen sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo.

Doprinosi na teret uposlenih obračunati su prema zakonskim propisima.

2. Naknade troškova uposlenih - Konto 611200

Zakonskim budžetom za 2022. godinu naknade troškova uposlenih planirane su u iznosu od 216.077,00 KM, a utrošeno je **183.740,31 KM** i uključuju:

- troškove prevoza na posao i s posla uposlenika u iznosu od 28.895,00 KM;
- naknade za topli obrok u iznosu od 111.665,71 KM;
- naknade za regres za godišnji odmor u iznosu od 23.895,00 KM;
- otpremnina zbog odlaska u penziju u iznosu od 5.289,60 KM;
- naknada za slučaj smrti I teže invalidnosti u iznosu 13.995,00 KM.

Sve naknade su planirane prema Pravilniku o radu te prate broj uposlenih Javne ustanove.

3. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi – Konto 612000

Odobreni iznos sredstava na ekonomskom kodu Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi iznosi 94.858,00 KM, a utrošeno je **94.857,11 KM** i uključuju:

- za penzijsko i invalidsko osiguranje 54.204,09 KM;
- za zdravstveno osiguranje 36.136,04 KM;
- za zapošljavanje 4.516,98 KM.
-

4. Izdaci za materijal i usluge – Konto 613000

Rashodi na ovom ekonomskom kodu po zakonskom budžetu za 2022. godinu odobreni su u iznosu od 779.627,00 KM, a utrošeno je **577.036,27 KM** i uključuju:

- Izdatke za putne troškove iznosili su **7.513,47 KM** - sredstva na ovom ekonomskom kodu su utrošena na studijska putovanja i učešća na stručnim seminarima direktora i stručnih saradnika povodom:
  - a) Prisustva stručnom seminaru na temu "Unapređenje primjene Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli, s posebnim osvrtom na upravljanje procesima i rizicima u sistemu računovodstva i finansija i godišnje izvještavanje u praksi";
  - b) Studijsko putovanje s ciljem prisustva Danima upravljača te razmjene iskustava I poboljšanja koordinacije u svrhu razvoja I kreiranja održivih modela finansiranja zaštićenih područja u Bosni I Hercegovini;
  - c) Prisustvo konferenciji "Forests in Women"s Hands- Roots and Growth for the Future" u okviru međunarodnog projekta "Forest in Women"s Hands";
  - d) Učešća na XXI Međunarodnom simpoziju Futur Prvi na temu "Računovodstvo, revizija, porezi I pravo";
  - e) Prisustva konferenciji "Green Destinations 2022 and Future of Tourism Summit";
  - f) Prisustva radionici na temu "Interventni tim za medvjede i velike zvijeri u Federaciji Bosne I Hercegovine";
- Izdaci za električnu energiju iznosili su **19.593,82 KM**;
- Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iznosili su **37.781,57 KM** (odnose se na izdatke za fiksni i mobilni telefon i internet, poštanske usluge, izdatke za vodu i kanalizaciju, usluge odvoza smeća sa zaštićenih prirodnih područja, usluge preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije službenih prostorija; usluge pranja Velike aleje, usluge zimskog održavanja parking prostora na području Zaštićenog pejzaža "Trebević" i Zaštićenog pejzaža Bijambare", usluge generalnog čišćenja i crpljenja otpadnih voda vomom iz šahtova bioprečištača zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorom na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare"; kao i druge komunalne usluge i usluge održavanja);
- Izdaci za nabavku materijala iznose **47.516,84 KM** (materijala i sitnog inventara za popravak i održavanje službenih prostorija i zaštićenih prirodnih područja kojima Javna ustanova upravlja, nabavku kancelarijskog materijala I tonera, materijala za potrebe očuvanja šuma (feromona za zaštitu šuma od štetnih uzročnika- šestozubog i osmozubog smrčinog potkornjaka), medicinskog alkohola, guma za službena vozila, sadnog materijala – platana (odrasle drvoredne stablašice sa formiranom krošnjom i razvijenim korjenovim sistemom (52 kom) za Veliku aleju, službenih uniformi, obuće i HTZ opreme za uposlenike Javne ustanove, kompjuterskog materijala, hrane za životinje, materijala za čišćenje i održavanje službenih prostorija i zaštićenih prirodnih područja);
- Izdaci za usluge prevoza i goriva iznosili su **36.921,65 KM** (izdaci se odnose na nabavku benzina, dizel goriva, plina i motornog ulja za službena vozila, goriva za traktore, kosilice, trimere i motorne pile; usluge prevoza traktora I priključnih vozila sa zaštićenih prirodnih područja na tehnički pregled, usluge tehničkog pregleda i registracije službenih vozila, usluge prevoza učenika na zaštićena područja s ciljem njihovog učestvovanja na manifestacijama organizovanim povodom obilježavanja značajnih ekoloških datuma);

- Za usluge unajmljivanja imovine, opreme i nematerijalne imovine utrošeno je **31.285,68 KM** (odnosi se na godišnji zakup službenih prostorija od strane KJP "Sarajevo - šume" d.d. i zakup poslovnih prostorija- kancelarija u prostorijama Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (period septembar- decembar 2022. godine);
- Izdaci za tekuće održavanje iznosili su **76.989,91 KM**, a odnose se na: nabavku materijala i usluge popravke i održavanja službenih prostorija i pratećih objekata na zaštićenim prirodnim područjima, nabavku materijala i usluge popravke i održavanja službenih vozila, nabavka materijala i usluge popravke i održavanja opreme u službenim prostorijama i na zaštićenim područjima (rezervni dijelovi za trimere, motorne pile, kosačice, računare i računarsku opremu, fiskalne kase), nabavka betonskih poklopaca za šahtove na zaštićenim prirodnim područjima, nabavku rezervnih dijelova i usluge popravke vatrodojavnog sistema na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare", usluge čišćenja bio-prečistača sa područja Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare", usluge redovnog servisa turističkog voza na elektropogon sa područja Zaštićenog pejzaža "Bijambare", nabavka materijala i usluge popravke sistema vodosnabdijevanja na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare", usluge periodičnog pregleda i ispitivanja vatrogasnih aparata, usluge rada bagera na otčepeljivanju propusta, ravnanju i škarpiranju staze na području Spomenika prirode "Skakavac", usluge nadzora objekata i alarmnog sistema na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare", usluge uređenja i uklanjanja invazivnih vrsta sa područja Zaštićenog pejzaža "Bentbaša", usluge popravke etažnog grijanja u Informativno- edukacionom centru na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare", usluge uređenja izvorišta vode, usluge popravke ormarića za struju u Srednjoj bijambarskoj pećini, nabavka betonskih stubića za onemogućavanje prolaza automobilima na području Zaštićenog pejzaža "Bentbaša", usluge uklanjanja panjeva u Velikoj aleji, nabavka materijala za popravku i održavanje drvenih mostova, klupa i ostalih proizvoda od drveta na zaštićenim prirodnim područjima...
- Za izdatke osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa utrošeno je **9.321,07 KM** i odnose se na osiguranje imovine i uredske opreme od rizika krađe, razbojništva i požara, obavezno osiguranje i kasko osiguranje službenih vozila, traktora i priključaka za traktor kao i turističkog voza na elektropogon, osiguranje od automobilske odgovornosti vagona za voz na elektropogon (3 kom) sa područja Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, osiguranje uposlenika od posljedica nesretnog slučaja, osiguranje novca za vrijeme manipulacije njim na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare" kao i za vrijeme njegovog transporta do ovlaštene banke;

Za ugovorene i druge posebne usluge u 2022. godini utrošeno **310.112,26 KM** i to:

- Za usluge medija utrošeno je ukupno **7.651,80 KM**, a odnosi se na usluge live streaminga tj. usluge videoprenosa konferencije Parkova Dinadida organizovane na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare", usluge izrade i provođenja promotivnih aktivnosti Javne ustanove i zaštićenih prirodnih područja;
- Za usluge štampanja utrošeno je **5.239,46 KM** (uključuje usluge kolor-štampe na plastičnoj tabl i- informativni panoi, usluge štampanja ulaznica i karti za područja na

kojima se vrši naplata, usluge kolor-štampe promotivnog i reklamnog materijala, usluge štampanja amblema za službene uniforme za uposlenike Javne ustanove);

- Za usluge javnog informisanja utrošeno je **1.000,00 KM**, a odnosi se na uslugu izrade i objave članka u magazine VISIT B&H s ciljem promocije Javne ustanove i zaštićenih područja kojima upravlja; usluge izrade i provođenja promotivnih aktivnosti Javne ustanove i zaštićenih prirodnih područja od strane raznih časopisa, web portala I sl;
- Izdaci za usluge reprezentacije u iznosu od **8.651,00 KM** odnose se na ugostiteljske usluge povodom organizovanja sastanka I radionica sa partnerima po odobrenim međunarodnim I domaćim projektima, nabavku bezalkoholnih napitaka i kafe povodom održavanja sastanaka sa poslovnim partnerima u službenim prostorijama Ustanove, nabavku novogodišnjih paketića za djecu uposlenika Ustanove;
- Izdaci za ostale stručne usluge iznosili su **70.543,87 KM** a odnose se na:
  - Usluge izrade glavnog projekta “Pješačke staze Ravne- Vidikovac” na području Zaštićenog pejzaža “Trebević”;
  - Usluge kontinuiranog monitoringa flore na području Zaštićenog pejzaža “Bijambare”;
  - Usluge izrade grafičkog dizajna promotivnog materijala za zaštićena prirodna područja Kantona Sarajevo;
  - Usluge izrade glavnog projekta rekonstrukcije pješačke staze “Vidikovac-podnožje vodopada Skakavac”;
  - Usluge izrade Plana upravljanja posjetiocima na području Spomenika prirode “Skakavac”;
  - Usluge izrade glavnog projekta rekonstrukcije i dogradnje vodovodnog sistema na području Zaštićenog pejzaža “Bijambare”;
  - Usluge izrade glavnog projekta tehničke zaštite u obuhvatu Spomenika prirode “Vrelo Bosne” i Zaštićenog pejzaža “Bijambare”;
  - Usluge izrade Elaborata/ tehničkog rješenja zamjene postojeće rasvjete sa novim energetski efikasnim sistemom rasvjete na lokaciji Velike aleje u obuhvatu Spomenika prirode “Vrelo Bosne”;
  - Usluge procjene zdravstvenog stanja šuma u zaštićenim prirodnim područjima;
  - Usluge promocije zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo;
  - Usluge monitoringa i procjene zdravstvenog stanja divljači, šišmiša I vodenih ptica na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo;
  - Usluge stručnog tehničkog nadzora nad izvođenjem radova uređenja kompleksa Stojčevac na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”;
  - Usluge izrade projekta enterijera zgrade poslovnice na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne”.
- Usluge objavljivanja tendera i oglasa u iznosu od **2.690,85 KM** odnose se na usluge objavljivanja oglasa i konkursa za prijema radnika u radni odnos na neodređeno I određeno vrijeme, usluge objavljivanja obavještenja o pokrenutim postupcima javnih nabavki, usluge objavljivanja čestitki povodom državnih i vjerskih praznika, usluge objavljivanja smrtovnica, usluge objavljivanja pravilnika;
- Ostali izdaci za informisanje u iznosu od **240,00 KM** odnose se na godišnju pretplatu na online izdanje Službenog lista;
- Usluge stručnog obrazovanja u iznosu od **4.520,00 KM** odnose se na: usluge vanrednog školovanja 2 uposlenika Javne ustanove s ciljem sticanja zvanja “šumarski tehničar”, usluge učešće na seminaru “Unapređenje primjene Zakona o finansijskom

upravljanju i kontroli, s posebnim osvrtom na upravljanje procesima i rizicima u sistemu računovodstva i finansija i godišnje izvještavanje u praksi”;

- Izdaci računovodstvenih i revizorskih usluga u iznosu od **570,00 KM** odnose se na plaćanje naknade za prijem, kontrolu i ovjeru podataka računovodstvenog iskaza kao i na usluge izrade završnog računa za 2021. godinu;
- Pravne usluge u iznosu od **4.500,00 KM** odnose na advokatske usluge i usluge pružanja pravnih usluga;
- Kompjuterske usluge u iznosu od **10.409,45 KM** odnose se na usluge hostinga, instalacije, konfiguracije i održavanja servera, usluge extreme hosting paketa;
- Usluge ispitivanja okoline iznosile su **10.474,00 KM** i odnose se na:

1. Usluge mikrobiološke i fizičko- hemijske analize vode, kontrole rezidualnog hlora i monitoringa površinske vode;
2. Usluge inventarizacije populacije reptila i vodozemaca na području Zaštićenog pejzaža “Bijambare”, Zaštićenog pejzaža “Trebević” i Zaštićenog pejzaža “Bentbaša”;
3. Usluge monitoringa otpadnih voda na području Spomenika prirode “Vrelo Bosne” i Zaštićenog pejzaža “Bijambare” dio sredstava uplaćeno avansno u iznosu od 50% od vrijednosti ugovora;
4. Usluge mehaničkog čišćenja i dezinfekcije korita i kaptaže, ispiranje i dezinfekcija distributivnog sistema od kaptaže do istočista.

- Izdaci za rad komisija (Upravni i nadzorni odbor Javne ustanove) iznosili su **20.366,00 KM** u neto iznosu;
- Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada iznosili su **26.594,18 KM** i odnose se na finansiranje naknada za rad po osnovu angažovanja osoba po ugovorima o djelu, a u skladu sa dobijenim saglasnostima, naknade za predsjednika, članove i sekretare komisija za provođenje konkursnih procedura prijema radnika u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme, a u skladu sa dobijenim saglasnostima;
- Za posebnu naknadu na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća utrošeno je **3.354,29 KM**;
- Doprinosi za zdravstveno osiguranje iznosili su **1.572,64 KM**;
- Doprinosi za PIO na primitak od drugih samostalnih djelatnosti iznosili su **2.363,35 KM**;
- Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti povremenog samostalnog rada iznosio je **4.623,91 KM**;
- Za ostale nespomenute usluge i dažbine utrošeno je **22.265,86 KM**, a odnose se na sljedeće:
  - plaćanje članarine za 2022. godinu- PARKOVI DINARIDA, mreža zaštićenih područja Dinarida;
  - nabavka rasadnog cvijeće i žardinjera u svrhu dekoracije zaštićenih prirodnih područja;

- usluge prevoza žičarom partnera projekta s ciljem učešća na konferenciji organizovanoj na području Zaštićenog pejzaža "Trebević";
  - usluge objavljivanja super vodiča za ljeto 2022. godine s ciljem promocije Javne ustanove;
  - usluge obilježavanja granica odjela i odsjeka za šumsko privredna područja u obuhvatu Spomenika prirode "Skakavac" i Zaštićenog pejzaža "Trebević";
  - usluge pružanja tehničke zaštite tj. nadzornog centra i interventne ekipe u službenim prostorijama na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare";
  - usluge prenosa i prevoza gotovog novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti sa područja Spomenika prirode "Vrelo Bosne" do ovlaštene banke;
  - usluge najma i održavanja pokretnih eko wc kabina na područje Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Trebević";
  - plaćanje taksi, usluge održavanja domene zppks.ba, usluge kvalifikacije težine bolesti I drugih usluga za kojima se ukazala potreba tokom 2022. godine.
- Izdaci za PDV iznosili su **102.481,60 KM**;
  - Iznos posebne naknade na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda iznosila je 2.914,27 KM po zaključenim vansudskim nagodbama;
  - Za izvršenje sudskih presuda po osnovu neisplaćenih plaća u 2022. godini utrošeno je 5.201,28 KM.

821300- Nabavka opreme

Ukupni izdaci za 2022. godinu na ovom ekonomskom kodu iznosili su **216.020,61 KM** i uključuju:

- 821311- Namještaj- **3.981,60 KM** (nabavka kancelarijskih stolica, stolova i komodica za službene prostorije);
- 821312- Kompjuterska oprema- **6.798,87 KM** (nabavka, isporuka i instaliranje računarske opreme sa licencama);
- 821313- Oprema za prenos podataka i glasa- **369,00 KM** (nabavka mobitela);
- 821319- Ostale uredske mašine- **6.534,18 KM** (nabavka zaštitnih sefova za odlaganje novca i vrijednosnih papira za Spomenik prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićeni pejzaž "Bijambare", nabavka i isporuka fiskalnih kasa i fiskalnog printera sa uslugama fiskalizacije fiskalnih uređaja);
- 821341- Elektronska oprema- **6.603,30 KM** (nabavka, isporuka i instaliranje tehničke opreme u svrhu tehničke zaštite tj. nadzornog centra na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare", nabavka, isporuka i instaliranje sistema videonadzora na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare");
- 821342- Fotografaska oprema- **217,62 KM** (nabavka fotoaparata 1 kom);

- 821353- Oprema za ispitivanje okoliša- **1.029,60 KM** (nabavka i isporuka data logera u svrhu zaštite šuma od potkornjaka);
- 821361- Mašine, uređaji i alati - **6.205,17 KM** (nabavka i isporuka motornih pila i aparata za varenje u svrhu održavanja zaštićenih prirodnih područja; nabavka i ugradnja led svjetiljke);
- 821371- Ugrađena oprema- **184.281,27 KM** (nabavka, isporuka i montaža urbanog/ parkovskog mobilijara za kompleks Stojčevac, koji se nalazi na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"; nabavka i postavljanje turističke signalizacije na šire područje Skakavca; nabavka i ugradnja drvenog mobilijara za lokalitet šireg područja Skakavac; nabavka, isporuka i ugradnja šumskog mobilijara za zaštićena prirodna područja).

821600- Rekonstrukcija i investiciono održavanje

Rashodi na ovom ekonomskom kodu iznosili su **78.744,11 KM** i uključuju:

- 821612- Rekonstrukcija cesta i mostova- **50.017,50 KM** (nabavka i ugradnja drvenih mostova na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"- faza 1);
- 821619- Ostale rekonstrukcije i poboljšanja- **28.726,61 KM** (radovi na uređenju kompleksa Stojčevac na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"- izrada pješačkih staza pored jezera).

Pored elemenata sadržanih u tački VIII Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, ovaj izvještaj o finansijskom poslovanju sadrži :

- Podatke o iznosu neto plaće i drugih primanja te
- Izvještaj o javnim nabavkama sa podacima o planu javnih nabavki, pokretanju i toku postupka javnih nabavki, ugovaranje i realizacija javnih nabavki.

PODACI O IZNOSU NETO PLAĆE I DRUGIH PRIMANJA

U skladu sa tačkom I (Dopuna tačke XIII Odluke) Odluke o dopuni Odluke o metodologij izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa, izradili smo tabelarni pregled ukupnih plaća i drugih dodatnih primanja uposlenika Ustanove kao i ukupan broj uposlenika po pojedinačnim mjesecima za period januar- decembar 2022. godine.

Dole navedena tabela je izvorna, originalna tabela Ministarstva finansija Kantona Sarajevo dobijena iz sektora za obračun plata budžetskih korisnika.

Budžetski korisnik	Mjesec	Broj zap.		Dohodak	Doprinosi iz plaća	Bruto plaće (6111)	Doprinosi i naknade na teret poslodavca (6121)	Ukupno plaće sa porezima i doprinosima	Topli obrok (611221)	Prevoz (611211)	Regres (611224)	Ostala dodatna primanja (6112)	Materijalni troškovi (6139)	Ukupna izdvajanja
		Uk.	PK											
Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja	012022	37	37	37,707.65	17,126.67	54,834.32	5,800.97	60,635.29	5,428.43	1,550.00	0.00	0.00	178.22	67,791.94
	022022	33	33	35,443.97	16,109.66	51,553.63	5,456.50	57,010.13	5,482.72	1,223.00	0.00	0.00	168.10	63,883.95
	032022	33	33	37,345.87	16,982.10	54,327.97	5,752.00	60,079.97	6,729.80	1,924.00	0.00	0.00	177.07	68,910.84
	042022	49	49	49,993.37	22,664.31	72,657.68	7,676.62	80,334.30	8,849.16	1,474.00	0.00	0.00	236.73	90,894.19
	052022	51	51	52,288.53	23,695.47	75,984.00	8,025.89	84,009.89	8,912.98	3,395.00	0.00	0.00	246.91	96,564.78
	062022	52	52	53,208.72	23,930.67	77,139.39	8,105.55	85,244.94	10,411.20	2,437.00	13,806.00	0.00	249.37	112,148.51
	072022	52	52	57,090.91	25,649.54	82,740.45	8,687.75	91,428.20	10,145.40	2,458.00	0.00	0.00	266.87	104,298.47
	082022	55	55	63,045.17	28,324.64	91,369.81	9,593.83	100,963.64	12,142.80	2,767.00	0.00	0.00	294.30	116,167.74
	092022	56	56	61,691.14	27,716.31	89,407.45	9,387.78	98,795.23	12,319.56	2,843.00	0.00	0.00	288.13	114,245.92
	102022	56	56	58,772.38	26,404.98	85,177.36	8,943.62	94,120.98	10,869.02	2,488.00	0.00	0.00	274.40	107,752.40
	112022	51	51	55,618.35	24,987.95	80,606.30	8,463.66	89,069.96	10,419.84	2,373.00	0.00	0.00	259.72	102,122.52
	122022	50	50	58,975.91	26,496.42	85,472.33	8,974.59	94,446.92	9,954.80	2,426.00	10,089.00	0.00	274.78	117,191.50
				621,181.97	280,088.72	901,270.69	94,868.76	996,139.45	111,665.71	27,358.00	23,895.00	0.00	2,914.60	1,161,972.76

IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA S PODACIMA O PLANU JAVNIH NABAVKI, POKRETANJU I TOKU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI I UGOVARANJU I REALIZACIJI JAVNIH NABAVKI

Izveštaj o provedenim postupcima javnih nabavki robe, usluga i radova za 2022. godinu pripremljen je u skladu s Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izveštaja o radu Vlade Kantona Sarajeva i kantonalnih organa i organizacija, činjeničnog stanja i ostvarenih rezultata rada.

Upravni odbor je utvrdio Plan nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022. godinu broj: 01-206/22 od 07.03.2023. godine.

Međutim, tokom redovnog obavljanja poslova iz nadležnosti rada Javne ustanove, ukazala se potreba za izmjenama i dopunama već utvrđenog Plana nabavke, a prevashodno zbog dodatnog obezbjeđenja finansijskih sredstava po odobrenim projektima, te obezbjeđenja novčanih sredstava od strane resornog ministarstva u cilju realizacije aktivnosti po važećim planovima upravljanja pojedinačnim zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajeva. U tom kontekstu Upravni odbor je na svojim sjednicama utvrdio Dopune i izmjene Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022 godinu broj: 01-206-1/22 od 19.05.2022. godine, zatim Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022 godinu broj: 01-206-2/22 od 11.08.2022. godine i Izmjene i dopunu Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2022 godinu broj: 01-206-3/22 od 02.09.2022. godine. Pored javnih nabavki robe, usluga i radova koji su planirani planom nabavke sa izmjenama i dopunama, u izvještajnom periodu je proveden i znatan broj postupaka javnih nabavki na osnovu pojedinačnih odluka bilo Upravnog odbora, bilo direktora u skladu sa ovlaštenjima.

U izvještajnom periodu ukupno je provedeno **65 postupaka javnih nabavki sa zaključivanjem ugovora** od čega je jedan postupak javne nabavke započet krajem 2021. Godine, a to je nabavka i isporuka nafte i naftnih derivata za 2022. godinu.

Od 65 provedenih postupaka javnih nabavki u izvještajnom periodu su provedena tri otvorena postupka nabavke robe, usluga i radove, zatim dvanaest postupaka konkurentskog zahtjeva koji su okončani zaključivanjem ugovora. Od provedenih postupaka javnih nabavki putem konkurentskog zahtjeva tri su postupka obnovljena (dva iz razloga nedostavljanja ponuda od strane ponuđača, a jedan po uloženoj žalbi na tendersku dokumentaciju). Što se tiče provedenih postupaka putem direktnog sporazuma u izvještajnom periodu je ukupno provedeno 49 postupaka i jedan pregovarački postupak (zbog ukazane potrebe za dodatnim robama).

Također u izvještajnom periodu su se provodile procedure javnih nabavki po članu 10 tačka c) Zakona o javnim nabavkama. Dakle radi se o realizaciji međunarodnog projekta, tj provođenje javnih nabavki po procedurama GIZ-a iz razloga što je zajednički stav i opredjeljenje partnera projekta tj Općine Centar i Sarajevske regionalne razvojne agencije SERDA bio da se procedure javnih nabavki provode po izuzeću od odredbi Zakona o javnim nabavkama, a razlog je što se projekat finansira od strane Vlade Republike Njemačke.

Po izuzeću od odredbi Zakona o javnim nabavkama je provedeno pet postupaka nabavki i to:

- Nabavka drvenog mobilijara za šire područje Skakavaca, procijenjena vrijednost je 26.000,00 KM, a ugovorena vrijednost je 24.000,00 KM bez PDV-a. Ugovor je realizovan;
- Nabavka i postavljanje turističke signalizacije za šire područje Skakavaca, procijenjena vrijednost je 32.000,00 KM, a ugovorena vrijednost je 32.000,00 KM bez PDV-a. Ugovor je realizovan;
- Usluge izrade Plana upravljanja posjetiocima za šire područje Skakavaca, procijenjena vrijednost je 5.000,00 KM, a ugovorena vrijednost je 5.000,00 KM bez PDV-a, Ugovor je realizovan i
- Radovi na rekonstrukciji pješačke staze "Vidikovac podnožje vodopada Skakavac", procijenjena vrijednost je 30.000,00 KM, a ugovorena vrijednost je 29.000,00 KM bez PDV-a. Realizacija Ugovora je predviđena za proljetni period 2023. godine zbog vremenskih uslova.

Također u Javnoj ustanovi su se provodili i postupci javnih nabavki do 1.000,00 KM sa donošenjem pojedinačnih odluka.

U tabelarnom prikazu su prezentovane sve javne nabavke koje su ishodovale zaključivanjem ugovora.

REDNI BROJ	PREDMET NABAVKE	VRSTA NABAVKE	PROCENJENA VRIJEDNOST	UGOVORENA VRIJEDNOST DODJELJENOG UGOVORA	CPV KOD	VRSTA POSTUPKA	ZAKLJUČIVANJE UGOVORA DA/NE	Izvor finansiranja		EKONOMSKI KOD	STATUS REALIZACIJE UGOVORA
								iz Budžeta	Prihodi korisnika		
ROBE											
1	Nabavka uređaja za monitoring temperature i vlage zraka (Klima logeri sa USB priključkom) - Data logger	ROBE	1.000,00	950,82	38300000-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	821300	Ugovor je realizovan
2	Nabavka i isporuka mobiliraja za zaštićena prirodna područja LOT 1.Nabavka i ugradnja urbanog mobilijara za zaštićena prirodna područja LOT 2Nabavka i ugradnja šumskog mobilijara za zaštićena prirodna područja	ROBE	22.000,00	LOT 1. 8.500 LOT 2 13.500	45200000-9	OTVORENI POSTUPAK	DA		X	821300 821600	Ugovor je realizovan
3	Nabavka i ugradnja drvenih mostova na SP "Vrelo Bosne" Faza I	ROBE	44.300,00	42.750,00	45200000-9	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613700 821300 821600	Ugovor je realizovan
4	Nabavka i isporuka sadnog materijala	ROBE	6.000,00	5.980,00	03451100-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
5	Nabavka i isporuka tonera i ketridža	ROBE	5.500,00	5.032,00	30125110-5 30125120-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613400	Ugovor je realizovan
6	Nabavka i isporuka kancelarijskog materijala	ROBE	5.000,00	4.924,16	30197643-5 22810000-1 30125110-5 30125120-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613400	Ugovor je realizovan
7	Nabavka i isporuka materijala za investicijsko održavanje, građevinskog materijala, i sitnog inventara	ROBE	15.000,00	11.888,58	44112700-5 14212120-7 44511100-6 39224210-3 4480000-1 44832000-1	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613400	Okvirni sporazum sukcesivna ispruka
8	Nabavka i isporuka uniformi za zaposlenike	ROBE	6.000,00	5.986,00	35810000-5	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613400	Ugovor je realizovan
9	Nabavka i isporuka HTZ i ostale opreme	ROBE	2.000,00	1.941,00	35810000-5	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613400	Ugovor je realizovan
10	Nabavka i isporuka ulaznica, karti, štampanog i ostalog promo materijala matarijala	ROBE	17.000,00	13.884,00	22457000-8 22459000-2 22462000-6 22110000-4	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613400 613900	Okvirni sporazum sukcesivna ispruka
11	Nabavka računarske opreme sa licencama	ROBE	6.000,00	5.997,00	30200000-1	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	821300 613500	Ugovor je realizovan
12	Nabavka i isporuka fiskalnih kasa	ROBE	4.000,00	3.599,00	30142000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	821300	Ugovor je realizovan
13	Nabavka, isporuka i montaža urbanog/parkovskog mobilijara za kompleks Stojčevac koji se nalazi na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"	ROBE	78.400,00	78400,00	45200000-9	OTVORENI POSTUPAK	DA		X	821300	Ugovor je realizovan
14	Nabavka kancelarijskog namještaja uredske opreme	ROBE	6.000,00	1.487,18	39130000-2	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613400	Ugovor je realizovan
15	Nabavka i isporuka nafte i naftnih derivata za 2022. godinu	ROBE	20.000,00	25.967,75	09134220-5 09132100-4 09211100-2	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	821300	Ugovor je realizovan
16	Nabavke i isporuke robe sredstava za održavanje higijene i dezinfekcionih sredstava za potrebe Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja	ROBE	6.000,00	5.442,51	39830000-9	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613400	Ugovor je realizovan
17	Nabavka i isporuka sefova za odlaganje novca i vrijednosnih papira na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare" sa ugradnjom	ROBE	2.150,00	2.116,00	44421000-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	821300	Ugovor je realizovan
18	Nabavka, isporuka i instaliranja robe alarmnih sistema i sistema video nadzora u cilju tehničke zaštite sefova za odlaganje novca i vrijednosnih papira na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ i Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ sa uslugama dojava.	ROBE	6.000,00	5.909,68	31625200-5 3232500-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	821300	Ugovor je realizovan
19	Nabavka i isporuka obuće	ROBE	1.850,00	1.843,00	18800000-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X		Ugovor je realizovan
20	Nabavka isporuka i ugradnja rezervnog dijela za službeni quad	ROBE	1.500,00	1.450,00	34919000-0	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613713	Ugovor je realizovan
21	Nabavka isporuka i montaža urbanog/parkovskog mobilijara za kompleks Stojčevac koji se nalazi na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“	ROBE	2.100,00	2.100,00	45200000-9	PREGOVARAČKI POSTUPAK	DA		X	821300	Ugovor je realizovan
22	Nabavka i transport drvene građe za potrebe održavanja zaštićenih prirodnih područja	ROBE	6.000,00	5.985,20	03419000-0	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613 700	Ugovor je raskinut zbog neizvršenja ugovorenih obaveza
23	Nabavka, isporuka i instaliranje sistema video nadzora na području ZP Bijambare	ROBE	2.600,00	2.593,16	32323500-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	821300	Ugovor je realizovan

REDNI BROJ	PREDMET NABAVKE	VRSTA NABAVKE	PROCENJENA VRIEDNOST	UGOVORENA VRIEDNOST DODJELJENOG UGOVORA	CPV KOD	VRSTA POSTUPKA	ZAKLJUČANJE UGOVORA DA/NE	Izvor finansiranja		EKONOMSKI KOD	STATUS REALIZACIJE UGOVORA
								Iz budžeta	Prihodi korisnika		
USLUGE											
1	Usluge procjene zdravstvenog stanja šuma na zaštićenim prirodnim područjima	USLUGE	6.000,00	5.980,00	77000000-0	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
2	Monitoring otpadnih voda SP „Vrelo Bosne“ i ZP „Bijambare	USLUGE	1.000,00	400,00	90400000-1	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
3	Nastavak kontinuiranog monitoringa flore na ZP Bijambare	USLUGE	3.000,00	2.949,00	90700000-4	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
4	Monitoring slatkovodnih puževa na ZP Bijambare	USLUGE	3.000,00	3.000,00	90700000-4	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
5	Usluge sanacije i primjena uzgojnih mjera na stablima u Velikoj aleji	USLUGE	12.000,00	11.960,00	77000000-0	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
6	Usluge izrade glavnog projekta Rekonstrukcija pješačke staze "Vidikovac- podnožje vodopada Skakavac"	USLUGE	8.000,00	4.950,00	71220000-6	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	616900	Ugovor je realizovan
7	Usluge održavanja gauss web presentera-prostorne baze podataka	USLUGE	4.000,00	4.000,00	72410000-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
8	Usluge hostinga, konfiguracije i održavanja servera sa bazom podataka	USLUGE	5.500,00	5.400,00	72000000-5	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
9	Usluge najma i servisiranja pokretne eko wc kabine na području ZP „Trebević“ i Stojčevac	USLUGE	2.000,00	1.944,00	44211000-2 44211110-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
10	Usluge angažmana mehanizacije na održavanju pješačkih staza, putnih komunikacija i propusta unutar zaštićenih prirodnih područja	USLUGE	6.000,00	3.000,00	90610000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
11	Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečišta zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorom na SP „Vrelo Bosne“ i ZP „Bijambare	USLUGE	3.000,00	3.000,00	90000000-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
12	Mehaničko čišćenje i dezinfekcija korita i kaptaza, ispiranje i dezinfekcija distributivnog sistema od kaptaza do istočišta (cisterna za pitku vodu na SP „Skakavac“).	USLUGE	3.800,00	3.800,00	90000000-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
13	Servisiranje i održavanje vodnih objekata (bioprečišta) na SP „Vrelo Bosne“ i ZP „Bijambare“	USLUGE	3.000,00	2.910,00	90000000-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
14	Usluge servisa službenih vozila	USLUGE	6.000,00	5.990,00	50000000-5 50100000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
15	Usluge servisa trimera rotacionih kosačica i druge sitne mehanizacije,	USLUGE	4.500,00	4.785,00	34631000-9	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
16	Usluge transporta novca sa napalnih mjesta do najbliže ovlaštene banke	USLUGE	6.000,00	4.500,00	60000000-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
17	Usluge zimskog održavanja parking prostora i šetnica na području ZP „Bijambare“ i parkinga na području ZP „Trebević“	USLUGE	6.000,00	6.000,00	90610000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
18	Usluge održavanja i servisiranja računarske i uredske opreme	USLUGE	6.000,00	6.000,00	50312000-5	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
19	Usluge izrade Elaborata nadogradnje sistema tehničke zaštite na zaštićenim prirodnim područjima,	USLUGE	6.000,00	5.900,00	71300000-1	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
20	Usluge izrade glavnog projekta "Pješačka staza za Ravne-Vidikovac" na prostoru ZP "Trebević"	USLUGE	2.500,00	5.000,00	71242000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
21	Usluge čišćenja i pranja Velike aleje i Aleje ambasadora	USLUGE	6.000,00	3.900,00	90610000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
22	Usluge odvoza otpada sa zaštićenih prirodnih područja	USLUGE	6.000,00	5.550,60	90500000-2	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
23	Izrada projekta ambijentalnog uređenja zgrade poslovnice na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"	USLUGE	5.000,00	5.950,00	71242000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
24	Usluge izrade projektne dokumentacije, rekonstrukcije vodovoda na području ZP "Bijambare"	USLUGE	6.000,00	6.000,00	71242000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
25	Usluge obilježavanja granica odjela i odsjeka za šumsko privredna područja u okviru SP "Skakavac" i ZP "Trebević"	USLUGE	6.000,00	5.945,00	90700000-4 77000000-0	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
26	Usluge provjere tehničkog pregleda i servisiranja turističkog voza na elektro pogon	USLUGE	6.000,00		50100000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan
27	Usluge na izradi i provođenju promotivnih aktivnosti Javne ustanove i zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo	USLUGE	6.000,00	5910,00	92000000-1	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
28	Inventarizacija populacije reptila i vodozemaca nas područjima Zaštićeni pejzaž "Bijambare", Zaštićeni pejzaža Trebević i Zaštićeni pejzaž "Bentbaša"	USLUGE	6.000,00	6000,00	90700000-4	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
29	Uspostava kontinuiranog monitoringa lipa u Aleji ambasadora zaštićeni pejzaž "Bentbaša"	USLUGE	8.500,00	8500,00	90700000-4	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613900	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
30	Istraživanje i izrada smjernica/programa za restauraciju tresetišta na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare"	USLUGE	13.000,00	8500,00	90700000-4	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613900	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
31	Istraživanja staništa orhideja na zaštićenim prirodnim područjima sa publikiranjem rezultata	USLUGE	13.000,00	7998,00	90700000-4	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613900	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
32	Usluge izrade edukativnog video materijala zaštićenih prirodnih područja	USLUGE	17.000,00	13900,00	92111220-0	KONKURENTSKI ZAHTEJ	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
33	Usluge analiza vode za piće	USLUGE	2500,00	2500,00	71900000-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
34	Usluge preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije za 2022. godinu	USLUGE	2200,00	1840,00	90921000-9 90923000-3	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
35	Advokatske usluge	USLUGE	6.000,00	6.000,00	97110000-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
36	Usluge katering za 2022. godinu	USLUGE	6.000,00	6.000,00	97110000-8	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
37	Usluga izrade Elaborata/tehničkog rješenja za mjene postojeće rasvjete sa novim energetski efikasnim sistemom rasvjete na lokaciji Velike Aleje u obuhvatu Spomenika prirode "Vrelo Bosne"	USLUGE	6.000,00	5.950,00	71242000-6	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor je realizovan
38	Usluge izrade grafičkog dizajna promo materijala	USLUGE	6.000,00	6.000,00	79822500-7	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613900	Ugovor se realizuje na godišnjem nivou
39	Usluge na sanaciji etažnog grijanja u sklopu Informativno-edukacionog centra na području Zaštićenog pejzaža Bijambare	USLUGE	1.200,00	1.200,00	317111400	DIREKтни SPORAZUM	DA		X	613700	Ugovor je realizovan

REDNI BROJ	PREDMET NABAVKE	VRSTA NABAVKE	PROCJENJENA VRIJEDNOST	UGOVORENA VRIJEDNOST DODJELJENOG UGOVORA	CPV KOD	VRSTA POSTUPKA	ZAKLJUČIVANJE UGOVORA DA/NE	Izvor finansiranja		EKONOMSKI KOD	STATUS REALIZACIJE UGOVORA
								Iz Budžeta	Prihodi korisnika		
RADOVI											
1	Radovi na uređenju kompleksa Stojčevac na području SP Vrelo Bosne	RADOVI	26000	27000	4523340-4	KONKURENTSKI ZAHTJEV				613700 821600	Ugovor je realizovan
2	Radovi na uređenju šumskih sastojina i staza te uklanjanje invazivnih i korovskih vrsta na prostoru ZP "Trebević" i ZP "Bentbaša"	RADOVI	20.000,00	19.765,00	45111220-6 77000000-0	KONKURENTSKI ZAHTJEV	DA		X	613700 821600	Ugovor je realizovan
3	Radovi na adaptaciji javnog toaleta na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"	RADOVI	99.500,00	110.486,75	45400000-1	OTVORENI POSTUPAK	DA		X	821600 821300 613700	Ugovor je zaključen ali je u mjesecu martu 2023. godine raskinut

Broj: 03-510-4/23
Sarajevo, 23.05.2023. godine

